Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН · 14 ноябрь 1971 йил, якшанба · № 265 (15 135). · Баҳоси 2 тийин.

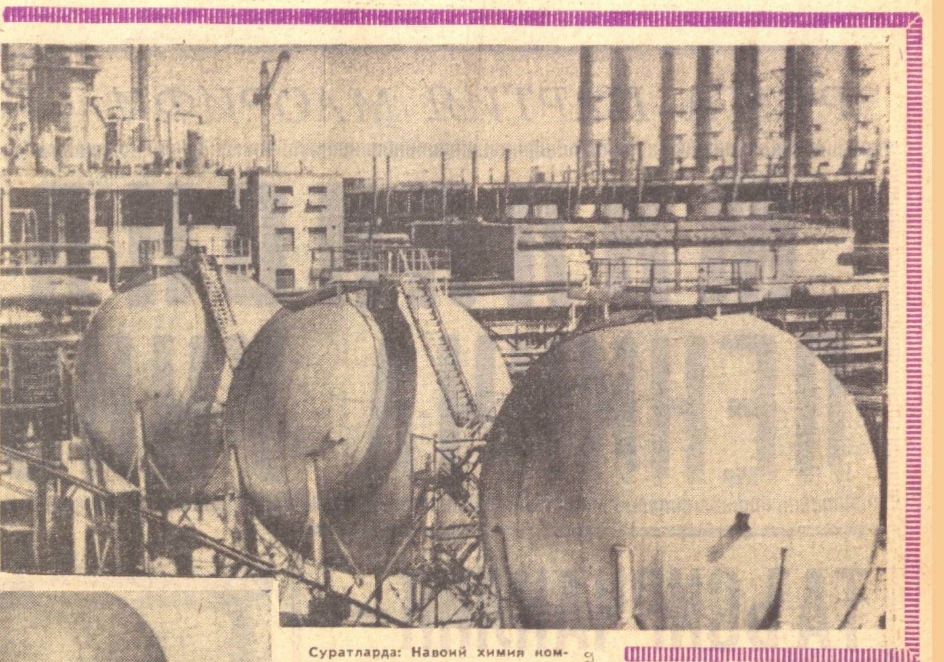

ПАРТИЯ МАОРИФИДА ЯНГИ ЎҚУВ ЙИЛИ

Эртага республикамиз партия маорифи системасида янги ўқув йили бошланади. Ҳар йилгидек ўқув йилининг бошланиши партия ташкилотлари ҳаётида муҳим воқеадир. Янги ўқув йилининг бошланиши республикамиз меҳнаткашлари тўққизинчи беш йилликнинг биринчи йили планларини муваффақият билан амалга ошираётган ва айниқса пахтачилик соҳасида улкан ғалабаларни қўлга киритган даврга тўғри келганлиги ғоят қувончлидир.

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси коммунистларни ва партиясизларни ғоявий-сиёсий жиҳатдан чиниқтириш тўғрисида ҳамиша алоҳида ғамхўрлик қилиб келди ва ҳозир ҳам шундай ғамхўрлик қилмоқда. «Коммунистларга марксча-ленинча таълим бериш, — деган эди ўртоқ Л. И. Брежнев КПСС Марказий Комитетининг партия XXIV съездига қилган ҳисобот докладида, — ўз кўлами жиҳатидангина эмас, балки биринчи навбатда ўз ғоявий-сиёсий аҳамияти жиҳатидан ҳам улкан ишдир». Съезд таъкидладики, КПССнинг кучи — партия аъзоларининг юксак ғоявийлигида, активлиги ва фидокорлигидадир.

КПССнинг XXIV съезди партия ташкилотларининг марксизм-ленинизмни пропаганда қилиш соҳасидаги ишларига юксак баҳо бериш билан бирга партия ўқувининг мавжуд системасини янада takомиллаштириш, партия ўқувида расмиятчилик элементларини қатъиян бартараф қилиш, партия ўқувининг коммунистлар онглилигини ва активлигини кучайтиришга кўрсатадиган таъсирини оширишга қатъият билан эришиш зарурлигини уқтириб ўтди.

Партия маорифи системасида янги ўқув йили ижодий марксизм-ленинизмнинг ғоят муҳим ҳужжатлари бўлган КПСС XXIV съезди қарорларини ва материалларини чуқур, батафсил ўрганиш йили бўлмоғи лозим. Бу ўқув йили партия томонидан яқин йиллар учун мўлжалланган вазифаларни муваффақиятли бажариш йўлида умумхалқ кураши авж олаётган вазиятда ўтади.

Янги ўқув йилида тингловчиларнинг диққат эътиборини, аввало, КПСС XXIV съездида ишлаб чиқилган партия иқтисодий сиёсатини, янги беш йиллик юзасидан Директиваларни, коммунизмнинг моддий-техника базасини вужудга келтириш йўллари тўғрисидаги таълимотни янада ривожлантиришга, фан-техника революцияси муваффақиятларини социалистик хўжалик системасининг устунликлари билан узвий боғлаб олиб бориш масалаларини ўрганишга, беш йилликнинг асосий вазифаси ва мамлакат иқтисодий тараққиётининг асосий йўли — ижтимоий ишлаб чиқаришни интенсивлаш асосида меҳнаткашлар фаровонлигини ошириш йўлини тушуниб олишга жалб этиш зарур.

КПСС Марказий Комитетининг «Меҳнаткашларга иқтисодий билим беришни яхшилаш тўғрисида»ги ва «Социалистик мусобақани ташкил этишни янада яхшилаш тўғрисида»ги қарорларининг чуқур сиёсий моҳиятини, принципиал аҳамиятини ҳар бир тингловчига етказиш керак. Бу ҳужжатларда КПСС XXIV съездининг ғоялари ва кўрсатмалари ривожлантирилган ва конкретлаштирилган, партиямизнинг хўжалик, сиёсий-ташкилотчилик ва ғоявий-тарбиявий ишларининг ажралмас бирлиги ифодаланган.

Партия маорифи системаси учун ўқув планлари ва программалар, адабиётлар янги талабларга мувофиқ равишда қайта ишлаб чиқилди. Уларнинг мазмуни съезд ғоялари билан бойитилди. Сиёсий ўқишнинг барча бўғинларида ўқиш процессини янада такомиллаштириш кўзда тутилган.

Янги ўқув йилида бошланғич сиёсий мактабларда В. И. Лениннинг таржимаи ҳолини, сиёсий билим асослари ва иқтисодий билим асосларини ўрганиш давом эттирилади. Шу предметларни тамомлаган мактабларда, шунингдек, янгидан ташкил этилган мактабларда съезд материаллари бутун ўқув йилига мўлжалланган 32 соатлик махсус план асосида ўрганилади.

Марксизм-ленинизм асослари мактабларининг тингловчилари партия тарихи, сиёсий иқтисод, фалсафа ва илмий коммунизм курсларини ўтиш жараёнида КПСС XXIV съезди қарор ва ҳужжатларини чуқур ўрганишлари лозим. Шу мактабларда ўқишни тамомлаган ўртоқларнинг сиёсий билимини янада ошириш тўғрисида алоҳида ғамхўрлик қилиш зарур. Бу кишилардан бир қисми энди назарий семинарларда шуғулланадилар, кўпчилиги эса марксизм-ленинизм асослари мактабларида ўқишни давом эттирадилар. Бу мактабларда 64 соатлик программа асосида КПСС иқтисодий сиёсати асосларини ўрганиш мақсадга мувофиқдир.

Марксизм-ленинизм университетлари, партия активлари мактаблари ва назарий семинарларда машғулотлар янги ўқув планлари ва программалари асосида олиб борилади. Бу ўқув планлари ва программаларининг асосини КПСС ва Совет давлатининг жамиятимиз тараққиётидаги ҳозирги давр учун съезд ишлаб чиққан иқтисодий, социал ва ташқи сиёсати, идеология ишлари ва партия қурилиши масалалари, ишлаб чиқаришни илмий бошқариш, янги кишини шакллантириш масалалари ташкил қилади.

Янги ўқув йилида республика бўйича 3932 та бошланғич сиёсий мактаб, 10717 та марксизм-ленинизм асослари мактаби, 5477 та назарий семинар, 118 та партия активлари мактаби, 14 та марксизм-ленинизм университети ишлайди ва уларда 540 мингдан ошиқроқ тингловчилар ўзларининг сиёсий ва иқтисодий билимларини оширадилар.

Марксча-ленинча ўқувнинг мазмуни ва самарадорлиги, аввало, пропагандистларнинг назарий билим савияси ва методик маҳоратига боғлиқ эканлигини ҳисобга олиб, партия ташкилотлари бу муҳим ва мураккаб ишни бажаришга қобилияти бўлган 27 мингдан ортиқ коммунистни танлаб пропагандистликка тайинладилар. Уларнинг кўпчилиги қисқа муддатли курсларда ва семинарларда ўз малакаларини оширдилар. Бошланаётган ўқув йилига тайёргарлик кўриш ва айниқса пропагандист кадрларни В. И. Лениннинг назарий мероси, XXIV съезд ғоялари билан пухта қуроллантириш борасида Тошкент, Сирдарё, Андижон, Фарғона, Бухоро, Самарқанд область партия комитетлари анчагина ишлар қилдилар.

«Партия ташкилотлари, — дейилади КПСС XXIV съезди резолюциясида, — пропагандист кадрлар тўғрисида доим ғамхўрлик қилишлари, уларнинг самарали ишлари учун энг қулай шарт-шароитларни вужудга келтиришлари лозим». Лекин айрим область, шаҳар ва районларда пропагандистлар билан ишлаш талабга жавоб берарли даражада эмас. Пропагандистларнинг назарий билимини ошира бориш мақсадида муҳим назарий масалалар юзасидан конференциялар ўтказиш, олимлар билан муайян темаларда учрашувлар ташкил қилиб туриш, энг мураккаб ва сиёсий масалаларни чуқур ўрганишга ёрдам берадиган коллектив мунозаралар ўтказиш, машғулотларнинг таъсирчанлигини оширадиган барча тадбирларни мунтазам равишда амалга ошириб туриш керак.

Партия ташкилотлари марксча-ленинча таълимга раҳбарликни такомиллаштира боришлари, коммунистларга нисбатан талабчанликни оширишлари, уларга ўз сиёсий билимини оширишда, ижтимоий процесслар ва ҳодисаларга партиявий нуқтаи назардан тўғри баҳо бера билиш маҳоратини эгаллашда ҳар томонлама ёрдам беришлари ва тингловчиларни меҳнаткашлар ўртасида пропаганда ва оммавий-сиёсий ишларни олиб боришга кенгроқ жалб этишлари керак. Чунки бу муҳим ишда коммунистларнинг бевосита иштирок қилиши сиёсий ўқишнинг таркибий қисми, мантиқий давомидир.

Машғулотларнинг сифати, мазмуни ва самарадорлиги — партия ташкилотларининг, маориф уйлари ва кабинетларининг диққат марказида бўлмоғи даркор. Нашриётлар, газета ва журналлар, телевидение ва радио марксча-ленинча таълимотни, КПСС XXIV съезди материалларини коммунистларга ва барча меҳнаткашларга кенг тушунтириб беришда, партия ташкилотлари ва пропагандистларнинг ижобий иш тажрибаларини умумлаштириш ва кенг ёйишда катта роль ўйнашлари лозим.

Янги ўқув йили коммунистларга ва барча меҳнаткашларга марксча-ленинча таълим беришда, уларни съезд қарорларини бажариш учун сафарбар қилишда янги масъулиятли даврдир.

КПСС XXIV СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИ — ҲАЁТГА!

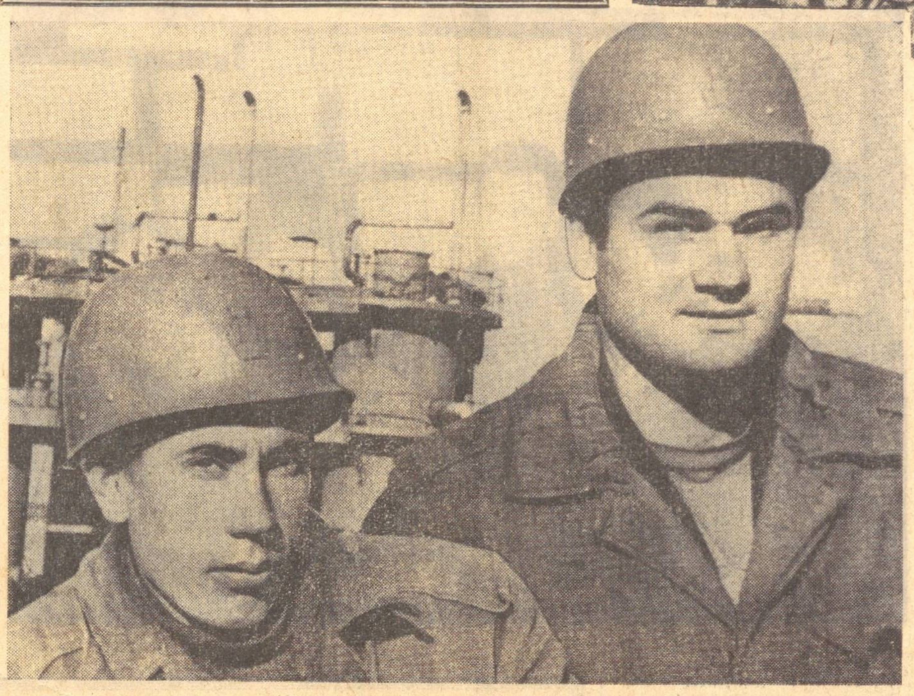

Суратларда: Навоий химия комбинатининг нитрон ишлаб чиқариш комплексининг умумий кўриниши. Олдинги планда табиий газ сақланадиган резервуарларни кўриб турибсиз. Чапда эса комбинатнинг иккинчи ва учинчи навбатларини қуришда актив иштирок этган слесарлар Л. Одинцев ва И. Ҳазратқуловлар.

Г. Ястребов фотолари.

БУХОРО НИТРОНИ

НАВОИЙ ХИМИЯ КОМБИНАТИДА НИТРОН ИШЛАБ ЧИҚАРИШ КОМПЛЕКСИНИНГ БИРИНЧИ НАВБАТИ ИШГА ТУШИРИЛДИ

Навоий шаҳрида ҳар куни бир янгилик юз бермоқда. КПСС XXIV съезди арафасида навқирон химия комбинатининг учинчи навбати ишга туширилган эди. Кўп ўтмай Навоий ГРЭСида янги энергоблок халқ хўжалиги учун хизмат қила бошлади. Сўнгра шаҳарнинг янги шинам микрорайони фойдаланишга берилди.

Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 54 йиллиги байрами бўсағасида шаҳар меҳнаткашлари яна бир янгиликнинг шоҳиди бўлдилар. Бу ерда қўли гул бинокор-монтажчилар республикамизда ягона корхона — нитрон ишлаб чиқариш комплексининг биринчи навбати қурилишини тугаллаб, уни ишга туширдилар. Дастлабки химиявий тола — ўзбек нитрони ишлаб чиқарила бошланди. Навоий кимёгарлари бу ютуқни корхона тарихи саҳифаларига олтин ҳарфлар билан ёзиб қўйдилар.

Навоий химия комбинатида нитрон ишлаб чиқариш комплексини вужудга келтириш партия XXIV съезди ҳужжатларида таъкидлаб ўтилган эди. Мана энди орадан бир неча ой ўтар-ўтмас нитрон ишлаб чиқариш комплексининг биринчи навбати қуриб битказилди. Монтажчи ва қурувчилар бунинг учун атиги уч ҳафта вақт сарфладилар. Шу муддат ичида 40 миллион сўмдан ортиқроқ капитал маблағ ўзлаштирилди.

Бунга осонликча эришилгани йўқ. Навоий шаҳар қурилиш ташкилотларининг ишчан раҳбарлари ажойиб ташаббускорлик намуналарини кўрсатдилар.

Бир томондан қурилиш ишлари олиб борилса, иккинчи томондан монтажчилар суръатга қанот боғладилар. Қурилишда бутун мамлакат қатнашди. Қардош республикаларнинг машинасозлари муддатидан илгари тайёрлаб жўнатган асбоб-ускуналар бетўхтов ўрнатилиб турилди. Нитрон ишлаб чиқариш комплекси асосан совет асбоб-ускуналари билан жиҳозланди.

Нитрон ишлаб чиқариш комплекси қурилишида актив қатнашган инженер-механик Ф. Жўраев, созловчи инженерлар етакчиси Н. Крутин, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган бинокор, монтажчилар саркори В. Захаров, Меҳнат Қизил Байроқ орденли бинокор В. Середа, моҳир слесарлар И. Ҳазратқулов, Л. Одинцев, инженер-техник Ф. Калимулин ўртоқларнинг номини алоҳида таъкидлаб ўтишга тўғри келади. Мамлакатга энг қимматли химиявий хом ашё — ўзбек нитронини етказиб бериш учун бошланган катта курашда улар жонбозлик кўрсатиб ишлашди.

Комбинат цехлари бир меъёрда ишлаб турибди. Нитрон ишлаб чиқариш комплексидаги агрегатлар энг тажрибали кишиларга ишониб топширилган. Янги хил маҳсулот — нитрон асосан ҳаво ва табиий газдан химиявий усулда ишлаб чиқариляпти. Мураккаб аппарат ҳаракатда.

Мана, аппарат стрелкаси титраб сунъий тола — нитроннинг дастлабки килограммлари ҳосил бўлганидан дарак беради. Буғ чиқариб турган оқ масса — нитрон ҳосил бўла бошлайди...

Корхонада дастлабки маҳсулотни ишлаб чиқариш шарафига инженер-механик Ф. Шмигиль, Ф. Жўраев, аппаратчи Н. Шаклейна, технoруклар В. Почивалов, Я. Захарова, мастер Р. Зотовалар меҳнат қилган смена муяссар бўлди... Илк маҳсулот муваффақиятли олинди. Комбинат марказий лабораториясининг мудири Ф. Зарипова раҳбарлигидаги эътиборли комиссия дастлабки маҳсулотнинг сифатини обдон синчиклаб текшириб чиқди. Сўнгра:

— Жуда соз, аъло сифатли! — деган хулоса чиқарди.

Бу қувончли хабар бир дақиқада бутун корхона узра қанот қоқди. Ишчиларни хушнуд этди, уларни янги меҳнат зафарлари сари ундади. Меҳнатсевар коллектив ҳозирга қадар бир неча ўн тонна нитрон ишлаб чиқарди. 1972 йилдан корхона йилига бир неча минг тонна қимматли химиявий тола — ўзбек нитронини ишлаб чиқариш имкониятига эга бўлади.

Эндиликда ўзбек нитронидан кўпга чидайдиган ва ғижимланмайдиган, пишиқ ва нафис газламалар, кийим-бош, нейлон кўйлаклар, рўмолчалар, пайпоқ ва устки трикотаж ишлаб чиқариш кенг йўлга қўйилади. Тўққизинчи беш йилликнинг охирига бориб, Навоийда нитрон ишлаб чиқариш комплексининг иккинчи навбати тўла ишга туширилади ва бу ерда ғоят пишиқ, ғижимланмайдиган, сув ўтказмайдиган, чидамли бежирим поёндозлар, ипакли гиламлар ишлаб чиқариш йўлга қўйилади.

КПСС XXIV съездининг совет халқи фаровонлигини ошириш, меҳнаткашларнинг кенг истеъмол моллари ҳамда сунъий ва синтетик толадан тикилган молларга бўлган эҳтиёжини қондириш соҳасидаги қарорлари муваффақиятли амалга оширилмоқда. Бу соҳада Навоий кимёгарлари эришаётган ютуқлар таҳсинга лойиқдир.

Т. НАЗИРОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

14 МИНГ ТОННА УЧУН!

Устоз деҳқонларнинг доно гапи бор: ер — хазина, меҳнат унинг калитидир. Колхозимиз пахтакорлари тўққизинчи беш йилликнинг биринчи йилида она ерни қадрлаб катта хазинанинг калитини қўлга олдилар. Пахтазорларда самарали меҳнат қилинди. Ерга чигит тушган кундан бошлаб мўл ҳосил учун чинакам кураш бошланди. Ҳар гектар майдонда 100 минг туп ниҳол сақлаб қолишга эришилди. Бизнинг энг биринчи ютуғимиз мана шу бўлди.

2900 гектар майдонга вилтга чидамли уруғ экилди. Гербицитлардан кенг фойдаланилди. Ғўза парвариши муваффақиятли олиб борилди. Ғўза ораларига беш марта ишлов берилиб, уч-тўрт марта оби-ҳаётга қондирилди. Далаларимизда пахта бултургидан анча барвақт очилди. Энди навбатда мўл ҳосилни энг қисқа муддатда йиғиб-териб олиш вазифаси турарди. Пахтакорларимиз бу курашга катта уюшқоқлик билан киришдилар. Машина теримига пухта ҳозирлик кўрилди. Механик-ҳайдовчилар ва теримчиларнинг кунлик ва мавсум нормалари олдиндан белгиланди. Теримни конвейер усулида ташкил қилиш учун ҳар бир терим машинасига учтадан, жами 130 тележка бириктилди. Хирмон жойлар асфальтланди. Янги ерларда ташкил топган беш бригадага дала шийпонлари қуриб берилди.

Мавсумга пухта тайёргарлик кўрилгани учун ҳам терим суръати кун сайин оша борди. Колхозимиз теримнинг дастлабки кунларидаёқ илғорликни эгаллади. Колхоз тарихида мисли кўрилмаган суръатда — ҳар куни 7-8 процентдан пахта тайёрланди. Теримнинг долзарб кунларида она-Ватан омборларига кунда 500 тоннадан «оқ олтин» жўнатилиб турилди. Бундай улкан курашни машиналар қудратисиз тасаввур ҳам қилиб бўлмайди, албатта. Механизаторларимиз ҳар куни машина терими планининг 11-12 проценти миқдорида пахта териб туришди. Уларнинг жасорати туфайли машина терими плани 10 кунда бажарилди. Колхозимиз эса Сирдарё областида биринчи бўлиб маррага етди.

Колхозимиз пахтакорлари эришилган зафар билан қаноатланиб қолганлари йўқ. Пландаги 7,5 минг тонна ўрнига ҳозирча қарийб 13 минг тонна пахта сотдик. Оширилган социалистик мажбурият ҳам аллақачон бажарилди. Гектаридан 43 центнердан ҳосил йиғиштириб олдик. Бу колхоз тарихида мисли кўрилмаган ғалабадир.

Бир қатор бригадаларда пахтадан рекорд ҳосил олинди. Нажим Алижонов, Хусанбой Қодиров, Умри Орифжонова, Исмат Қаландаров ўртоқлар етакчилик қилаётган бригада пахтакорлари ҳосилдорликни 40-50 центнерга етказдилар. Улар эндиликда 50-55 центнерлик марра учун курашмоқдалар. Колхоз бўйича эса ҳосилдорликни 46 центнерга етказамиз. Ялпи ҳосилимиз эса 14 минг тоннадан кам бўлмайди. Бу — йиллик план салкам 200 процент бажарилади деган гап. Қарийб 3 минг гектар майдонга пахта экадиган бизнинг колхозимиздек улкан пахтакор хўжалик учун бу катта маррадир.

Биз катта меҳнат ғалабасини қўлга киритган кунимизда қудратли техникадан моҳирлик билан фойдаланган марду майдон механизаторларимизга раҳмат айтамиз. Олим Ҳамроқулов, Журсун Эргашев, Тожибуви Ғаниев, Ўроқ Ёрлақабов, Тоҳир Орзиқулов сингари азаматларнинг ҳар бири «зангори кема»лар бункеридан 200-220 тоннадан «оқ олтин» тўкиб, эл хирмонига муносиб ҳисса қўшдилар.

Улкан ҳосил — улкан даромад манбаидир. Бу йил колхозимиз аъзолари пахтанинг ўзидан қарийб 7 миллион сўм даромад олдилар. Бир пайтлари бутун Жиззах райони пахтачиликдан шунча даромад оларди. Партия ва ҳукуматнинг чексиз ғамхўрлиги туфайли биз улкан ғалабаларни қўлга киритмоқдамиз. Республика хирмонига қўшадиган ҳиссамиз 14 минг тонна бўлади! Колхозимиз пахтакорларининг қарори шундай.

Ҳамроқул НОСИРОВ,
Жиззах районидаги «Москва» колхозининг раиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони.

Область партия комитетининг пленуми

ФАРҒОНА, 13 ноябрь. (ЎзТАГ). Фарғона область партия комитетининг пленуми бўлиб ўтди. Пленум область партия ташкилоти КПСС XXIV съездининг қарорларини қандай бажараётганлиги тўғрисидаги масалани муҳокама қилди. Область партия комитетининг биринчи секретари Ф. Ш. Шамсиддинов доклад қилди.

Пленумда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов нутқ сўзлади.

УЛКАН ХИРМОН УЧУН

Республикамиз областларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида 1971 йил 13 ноябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида).

Областлар	Бир кунда	Мавсум бошидан	Машинада бир кунда	Машинада мавсум бошидан
СИРДАРЁ	0,32	130,53	0,02	136,09
ТОШКЕНТ	0,09	117,27	0,03	104,86
ХОРАЗМ	0,23	116,86	0,25	92,73
САМАРҚАНД	0,37	113,30	0,18	114,34
НАМАНГАН	0,16	112,98	0,12	118,86
ҚҚ АССР	0,48	112,95	0,44	92,59
АНДИЖОН	0,20	111,14	0,18	107,59
ҚАШҚАДАРЁ	0,21	105,35	0,18	66,21
БУХОРО	0,27	104,54	0,33	107,35
ФАРҒОНА	0,53	103,85	0,44	105,18
СУРХОНДАРЁ	0,16	103,23	0,08	86,13
Республика бўйича:	0,28	111,84	0,18	105,99

Шу жумладан, ингичка толали пахта:

БУХОРО	бир кунда	1,60	мавсум бошидан	131,35
ҚАШҚАДАРЁ	бир кунда	0,60	мавсум бошидан	129,24
СУРХОНДАРЁ	бир кунда	0,35	мавсум бошидан	110,63
Республика бўйича:	бир кунда	0,57	мавсум бошидан	130,23

ШОЛИ — ДАВЛАТГА

Республикамиз областларида шоли тайёрлашнинг бориши тўғрисида 1971 йил 13 ноябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

Биринчи стун — областлар; иккинчи стун — план (тонна ҳисобида) учинчи стун — топширилган шоли (тонна ҳисобида), тўртинчи стун — планга нисбатан процент ҳисобида.

САМАРҚАНД	2300	3488	151,6
ХОРАЗМ	19500	26867	137,8
АНДИЖОН	5000	6802	136,0
СИРДАРЁ	13970	17304	123,9
ТОШКЕНТ	20300	24639	121,4
НАМАНГАН	4000	4643	116,1
ФАРҒОНА	3000	3401	113,4
СУРХОНДАРЁ	6800	7105	104,1
ҚҚ АССР	54000	54091	100,2
Ўзбекистон бўйича:	128.870	148340	115,1

ДЎСТЛАР ЎЗБЕКИСТОН ҲАҚИДА

КПСС Марказий Комитетининг таклифига биноан мамлакатимизда меҳмон бўлиб турган немис Коммунистик партияси партия ходимлари делегацияси Ўзбекистон бўйлаб саёҳат қилди. Делегацияга немис Коммунистик партияси правлениеси Президиумининг аъзоси Людвиг Мюллер бошчилик қилади.

Меҳмонлар Тошкент билан танишиб чиққанларидан кейин Чирчиқ электр химия комбинатида бўлдилар ва бу комбинатдаги партия ҳамда касаба союз ташкилотларининг фаолияти билан танишдилар. Делегация аъзолари Самарқандга бориб, унинг тарихий ёдгорликларини ва янги қурилишларни кўздан кечирдилар, Самарқанд университетининг ўқитувчилари ва студентлари билан, Қоракўлчилик тадқиқот институтининг олимлари билан учрашдилар. Меҳмонлар Юқори Чирчиқ районидаги «Политотдел» колхозида бўлдилар.

Делегация бошлиғи Людвиг Мюллер Ўзбекистон телеграф агентлигининг мухбири билан суҳбатда қуйидагиларни айтди:

Биз кўздан кечирган нарсаларнинг ҳаммаси жуда катта таассурот қолдирди. Биз Ўзбекистон меҳнаткашлари КПСС XXIV съезди қарорларини ва янги беш йиллик топшириқларини бажариш учун зўр ишонч ва жонбозлик билан меҳнат қилаётганликларини ўз кўзимиз билан кўрдик. Ўзбекистон меҳнаткашлари ўз истиқболларини аниқ-равшан кўриб турибдилар ва ўз меҳнатлари билан жамият ҳаётини янада юксак даражага кўтараётганликларини аниқ биладилар. Тошкентдаги зилзила оқибатларини тугатиш соҳасида бажарилган иш натижаларига қойил қолдик. Янги уй-жой кварталлари совет халқлари қардошларча бирдамлигининг улуғворлигини яққол кўрсатиб турибди.

Делегация бошлиғи совет кишилари КПСС XXIV съезди белгилаб берган тинчлик учун кураш программасини актив қўллаб-қувватлаётганликлари муҳим эканлигини алоҳида таъкидлади. У немис Коммунистик партияси ҳам Германия Федератив Республикаси билан СССР ўртасида тузилган шартномани тез орада ратификация қилиш учун курашиб, мустаҳкам тинчлик ўрнатишга ҳаракат қилаётганлигини айтди.

Людвиг Мюллер Ўзбекистон меҳнаткашларининг коммунистик қурилишда янгидан-янги катта муваффақиятларга эришувларини тилади.

ЭРТАГА ПАРТИЯ МАОРИФИ СИСТЕМАСИДА ЯНГИ ЎҚУВ ЙИЛИ БОШЛАНАДИ

МИЛЛИОНЛАРНИНГ ЛЕНИНЧА УНИВЕРСИТЕТИ

ТАЪСИРЧАНЛИК — БОШ МЕЗОН

Коммунистик партия коммунистларни ва барча кадрларни марксча-ленинча революцион назария билан қуроллантиришга ҳамиша катта эътибор бериб келмоқда. Чунки коммунистик жамият қуриш соҳасидаги улуғвор вазифаларнинг муваффақиятли ҳал этилиши, аввало, коммунистлар ва партиясизлар оммасининг сиёсий жиҳатдан етуклигига, марксизм-ленинизм ғоялари билан қуролланган бўлишига боғлиқдир.

Марксизм-ленинизм назарияси КПСС XXIV съезди тарихий ҳужжатларида янада ривожлантирилди. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев докладида ва съезд қарорларида коммунистик қурилишнинг ҳозирги босқичидаги актуал вазифалар илмий жиҳатдан асослаб берилди. Партия маорифи системасида бу ўқув йилида КПСС XXIV съезди материалларини ўрганиш етакчи ўринга қўйилаётганлигининг боиси шундадир.

Областимиз партия ташкилотлари коммунистлар ва партиясиз активнинг ғоявий-сиёсий чиниқишига эътиборни тинмай кучайтираётирлар. Партия маорифига раҳбарликни диққат-марказида тутмоқдалар. Ўтган ўқув йилида партия маорифи шохобчаларида 23 мингдан ортиқ тингловчи шуғулланди. В. И. Лениннинг бой назарий мероси, коммунистик партиянинг ички ва ташқи сиёсати, илмий коммунизм назарияси ва иқтисодий билимлар зўр қизиқиш билан ўрганилганлиги ўтган ўқув йилининг характерли томонларидан бири бўлди.

Янги ўқув йилида партия маорифи шохобчаларининг сони 983 тага етиб, уларда 26558 тингловчи, шу жумладан, 19112 коммунист шуғулланади. Бошланғич сиёсий мактабларда сиёсий билим асослари билан бирга, КПСС XXIV съезди материаллари ва иқтисодий билимларни ўрганиш программада асосий ўринни эгаллайди. Ўрта звено бўйича марксизм-ленинизм асослари мактабларига жалб қилинган 12506 тингловчи КПСС тарихи, сиёсий иқтисод, фалсафа ва илмий коммунизм асослари, шунингдек КПССнинг ҳозирги босқичдаги иқтисодий сиёсати асосларини ўрганишни давом эттиради.

Бу йилги ўқув планида иқтисодий билимларни эгаллашга кенг ўрин берилаётганлиги бежиз эмас. Бу масала КПСС XXIV съезди қарорларида, КПСС Марказий Комитетининг «Меҳнаткашларга иқтисодий билим беришни яхшилаш тўғрисида»ги қарорида ҳозирги вақтдаги актуал вазифа, партия маорифининг муҳим соҳаси сифатида олдинга сурилди.

Марксизм-ленинизм университети, партия активи мактаблари ва назарий семинарлар тармоғи кенгайди, тингловчилар сони кўпайди. Область партия комитети ҳузуридаги партия, совет ва хўжалик активи семинарига 200 тингловчи, марксизм-ленинизм университетига 150 тингловчи тортилган. Назарий семинарларнинг 264 тасида КПСС XXIV съезди материаллари ўрганилади. Уларда 5798 киши қатнашади.

Пропаганданинг оммавий формаларидан ҳисобланган халқ университетлари, коммунистик меҳнат мактаблари ва халқ сиёсий мактаблари ва бошқа тармоқларда кўплаб тингловчилар, сиёсий, иқтисодий билимларни, фан ва техника, маданиятга оид масалаларни ўрганадилар.

Область, шаҳар ва район партия комитетлари, бошланғич партия ташкилотлари пропагандистларни танлаш, ўқитиш, уларга методик ва назарий ёрдам бериш ҳақида яқиндан ва доимий ғамхўрлик қилмоқдалар. Янги ўқув йилида партия маорифи шохобчаларида ишловчи 2314 пропагандистнинг 2000 дан кўпроғи коммунист, деярли ҳаммаси олий ва тўлиқсиз олий маълумотга эгадир. Пропагандистларнинг кўпчилигини пухта сиёсий тайёргарликка эга бўлган, бой тажриба орттирган кишилар, мутахассислар, раҳбар ходимлар, ижтимоий фанлар ўқитувчилари ташкил қилади.

Партия маорифи шохобчаларида янги ўқув йилига ҳар тарафлама пухта тайёргарлик кўрилди. Пропагандистларнинг кенгаш ва семинарлари ўтказилиб, уларда ўтган ўқув йилининг якунлари ҳамда КПСС XXIV съезди қарорлари асосида янги ўқув йилидаги вазифалар муҳокама этилди, тематик лекциялар тингланди, пропагандистлар ўзаро тажриба алмашдилар. Область сиёсий маориф уйи партия маорифи шохобчалари учун ўқув — календарь планлари, методик маслаҳатлар, тавсиялар ишлаб чиқди ва партия ташкилотларига етказди.

Сиёсий маориф уйи ва партия комитетлари ҳузуридаги методик Советларнинг состави қайта кўриб чиқилди. Фан кабинетлари жиҳозланди, кутубхоналарда пропагандистлар учун ёрдам бурчаклари, тематик кўргазмалар, стендлар ва диаграммалар ташкил этилди. Тингловчилар дарсликлар билан таъминланди, кўргазмали қуроллар ва техника воситалари янги ўқув йилига тахт қилиб қўйилди.

Маълумки, таъсирчанлик ва самарадорлик сиёсий ўқувнинг бош мезонидир. Шунинг учун ҳам область партия ташкилотлари партия маорифига раҳбарликни кучайтириб, сиёсий ўқувнинг таъсирчанлиги ва самарадорлигини тинмай оширишга интилаётир.

Р. ЖУМАНИЁЗОВ,
Хоразм область партия комитетининг секретари.

Суратда: (чапдан ўнгга) Тошкент шаҳар Октябрь районн меҳнаткашлари ўртасида ғоявий-сиёсий, тарбиявий ишларни олиб боришга муносиб ҳисса қўшаётган энг яхши ғоявий фронт жангчилари — пропагандистлардан Н. Борисов, А. Красношчекова, В. Кузнецов, В. Земляницин, Л. Степанова, С. Хожиев ўртоқлар.

И. Глауберзон фотоси.

«Коммунистларга марксча—ленинча таълим бериш—ўз кўлами жиҳатидангина эмас, балки биринчи галда ўз ғоявий-сиёсий аҳамияти жиҳатидан ҳам улкан ишдир».

КПСС Марказий Комитети Бош секретари Л. И. Брежневнинг партия XXIV съездига қилган ҳисобот докладидан.

БИЛИМЛАР САРЧАШМАСИ

Доҳий В. И. Лениннинг назарий мероси — битмас-туганмас хазина. Унга қанча кўп мурожаат қилсанг шунча чиниқасан, зеҳнинг таниқлашади. Ана шу сабабли ҳар йили доҳий меросини зўр ихлос билан ўқиймиз, ўрганамиз. Ўтган йили Андижон областида 38 мингдан ортиқ коммунист ва партиясиз активлар марксизм-ленинизм асосларини ўрганишди.

Янги ўқув йилига пухта тайёргарлик кўрдик. Партия ташкилотлари, область сиёсий маориф уйи ва кабинетлари партия ўқишини уюшқоқлик билан бошлаб юбориш тадбирларини белгиладилар. Тингловчилар рўйхатга олинди. Бошланғич партия ташкилотлари ҳузуридаги сиёсий маориф ва оммавий-сиёсий ишлар кабинетлари мудирларининг область семинари бўлиб ўтди.

Бу йил, айниқса пропагандистларнинг сифат составини яхшилашга алоҳида эътибор бердик. Уларни танлаш ва тарбиялаш область партия ташкилотларининг диққат марказида турди. Энг яхши пропагандистлар область, шаҳар ва район партия комитетларининг «Ҳурмат китоби»га ёзилди. Янги ўқув йилида 4150 коммунист ва партиясиз актив сиёсий маориф шохобчаларида пропагандистлик қиладилар.

Ўтган ўқув йилида айниқса область сиёсий маориф уйи қошида пропагандист кадрлар тайёрлайдиган бир йиллик сиртқи мактаб яхши ишлади. Ҳар йили бу мактабни 200 пропагандист ва сиёсий иқтисодчи тугаллаб чиқишаяпти. Янги ўқув йилида бу мактабга яна 200 олий маълумотли тингловчи жалб этилади. Бошқа пропагандист кадрларнинг маҳорати ва назарий билимлари ҳам ошириб борилади. Бу эса ўз навбатида партия ўқувини ғоявий-сиёсий жиҳатдан юксак савияда ўтказиш имконини беради.

Область сиёсий маориф уйи пропагандистларга ёрдам тариқасида методик қўлланмалар тузди ва уларни район партия комитетларига юборди. Область ва район газеталарида ўқув жадвали эълон қилинди. Бу жадвалда ноябрь ва декабрь ойларида сиёсий маориф шохобчаларида машғулотларни қандай ўтказиш ҳақида фойдали маслаҳатлар айтилган. Булардан ташқари ёғ-экстракт заводи партия ташкилоти ҳузуридаги сиёсий маориф ва оммавий-сиёсий ишлар кабинетининг янги ўқув йили учун тузган перспектив иш плани намуна тариқасида, областдаги барча корхоналарга тарқатилди.

Бу йил областимизда кўпгина бошланғич оммавий-сиёсий, марксизм-ленинизм мактаблари ва назарий семинарлар иш олиб боради. Ўн иккита шаҳар ва район партия активи мактаби ҳамда марксизм-ленинизм университети ишлайди. 46 мингдан зиёд тингловчи ўз сиёсий билимларини оширади. Қўрғонтепа, Избоскан, Москва, Андижон район партия комитетларининг сиёсий маориф кабинетлари янги ўқув йилига, айниқса яхши тайёргарлик кўрдилар.

Ҳар йилдагидек бу йил ҳам сиёсий-иқтисодий билимлар пропагандаси кучайтирилади. Областимиздаги бир қатор хўжаликларда иқтисодий-сиёсий кабинетлар ташкил топди. Бу кабинетлар ўқишни юксак савияда ўтказишда муҳим роль ўйнайди. Область сиёсий маориф уйи иқтисодий билим асослари бўйича пропагандистларнинг беш кунлик семинарини ўтказди.

Область партия ташкилоти комсомол ўқишига ҳам яқиндан раҳбарлик қиляпти. Барча район ва шаҳар партия комитетлари ҳузурида комсомол ўқиши бўйича доимий ҳаракатдаги пропагандистлар семинари ишлаб турибди. Область партия комитети Избоскан район партия комитети қошидаги комсомол ўқиши бўйича доимий семинарнинг янги ўқув йилига мўлжаллаб тузган перспектив иш планини маъқуллади ва уни фойдаланиш учун комсомол сиёсий маорифи шохобчаларига тарқатди. Шубҳа йўқки, областимиздаги барча партия ва комсомол сиёсий маорифи системасида янги ўқув йили зўр уюшқоқлик билан ўтади.

Ҳ. ҲАКИМОВ,
Андижон область сиёсий маориф уйининг мудири.

ҒОЯВИЙ ФРОНТ ЖАНГЧИСИ

БУРЧ

Фабрика коммунистлари йиғилишида партия комитети шаънига анчагина аччиқ-аччиқ гаплар айтилди. Партия ташкилоти сиёсий маорифга етарли раҳбарлик қилмаяпти. Машғулотлар мунтазам ўтказилмаётир. Баъзи пропагандистлар яхши тайёрланмай келади. Машғулотларнинг савияси паст бўлмоқда, — деган сўзлар қайта-қайта такрорланди.

Бу танқид, таклиф ва мулоҳазалар партком мажлисида яна бир бор кўриб чиқилди. Йиғилишдагиларнинг гапи—гап. Коммунистлар ҳақ. Камчиликни бўйинга олиш керак, аммо уни дарҳол тугатиш тўғрисида ғамхўрлик қилмоқ керак.

— Машғулотларнинг юксак савияда ўтиши пропагандистнинг маҳоратига боғлиқ, — сўз олди бош инженер С. Мурунов. — Ўз устида ишлаган, билимини тинмай ошира борган пропагандистгина кўпчиликнинг ишончини оқлай олади. Демоқчиманки, баъзи пропагандистларимиз ана шу талабга жавоб беролмаяпти. Уларни ёш, жамоат ишларига қизиқадиган, тажрибали коммунистлар билан алмаштириш лозим.

— Пропагандистликка кимни назарда тутяпсиз?

— Мана, масалан, Аҳмад Абдуллаевични. У илғор цех бошлиғи. Коммунист. Тўқимачилик институтини тугаллаяпти...

Аҳмад Абдуллаев учун бу катта ва масъулиятли ишонч эди. Уни шараф билан оқлаш лозим. Бу эса коммунистнинг бурчи.

...Аҳмад ака гуруллаб ишлаб турган станоклар оралаб юриб бораркан, кишиларнинг ишига зимдан разм солади. Баъзилар билан кўришиб, ҳол-аҳвол сўрашади, баъзи ёшларга йўл-йўлакай иш ўргатади, маслаҳатлар беради. У бошчилик қилаётган цех ҳозир 1-пойафзал фабрикасининг энг илғор цехларидан бири. 460 минг жуфт эркаклар ботинкаси ишлаб чиқариб, ўн ойлик ишлаб чиқариш планини муддатидан илгари бажарди. Ҳар бир ташаббус шу цехдан бошланяпти. 1968 йилда Аҳмад акалар цехига «Коммунистик меҳнат коллективи» деган юксак ном берилган эди. Ўтган уч йил давомида мавжуд саккизта бригаданинг ҳаммаси ҳам ана шу номни олишга муяссар бўлди. 325 ишчининг деярли ҳаммаси коммунистик меҳнат зарбдори.

Одамларни ўрганиш, улар билан ҳамнафас бўлиш ҳам Аҳмад ака Абдуллаев учун яна бир мактаб — ҳаёт мактаби бўляпти. Цехдаги ишчиларнинг касби ҳам, ёши ҳам ҳар хил. Тажрибали рантчи Соҳиб Сиддиқов билан ёш қолипчи Ҳошим Акрамов ҳар хил одам. Бирининг суяги меҳнатда қотган, иккинчиси яқиндагина ҳунар ўрганди. Лекин икковининг мақсади бир. Иккови ҳам кўпчилик ишига қовушади. Соҳиб ака сиёсий ўқишнинг энг актив тингловчиси. Бу йил машғулотларга у Ҳошимни ҳам тортди. Ҳошим бошланғич сиёсий мактаб тингловчилари қаторидан ўрин олди. Соня Салаватова бошлиқ Октябрь 50 йиллиги номли коммунистик меҳнат бригадаси аъзоларининг ҳаммаси ҳам партия сиёсий мактабида ўз билимларини оширишади. Бу ташаббус кенг қанот ёйди. Коммунистик меҳнат коллективи номини олгандан сўнг цехдаги барча коммунистлар ва партиясиз активлар партия сиёсий мактабида таҳсил оладиган бўлдилар. Бу ҳам бўлса пропагандист Аҳмад ака Абдуллаевнинг маҳорат билан ишлаётгани натижасидир.

Цех катта. Унда ишлайдиган ҳар бир кишининг ҳаётда ўз йўли, ўз тақдири бор. Аҳмад ака Абдуллаев уларнинг тақдирини тоғ сўқмоғига ўхшатади. Бу сўқмоқлардан баланд-баланд чўққиларга чиқиб олишга, ўз йўлини топиб олишига ёрдам беради.

Аҳмад ака ҳам ҳаётда ўзи танлаб олган йўлдан дадил одим ташлаб боряпти. Унинг фабрикага ишга келганига баҳорда 20 йил тўлади. Ўшанда ўспирин йигит эди. Ҳунар ўрганди. Коллективнинг катта, равон йўлига тушиб олди. Бригадир бўлди. Партия аъзолигига қабул қилинди. Институтни тугаллади. Ҳозир инженер-технолог. Цех бошлиғи. Баҳор тошқинларидек ҳув этиб ўтиб кетган бу йилларнинг ҳар бири унинг ҳаётида чуқур из қолдирди, умр дафтарига ўчмас хотиралар ёзиб қолдирди. Аҳмад ака шу биргина цехнинг ўзида йигирма йил ишлади. Ана шу йиллар давомида кўз ўнгида озмунча янгиликлар рўй бердими? Тошкентдаги 1-пойафзал фабрикаси авваллари энг қолоқ корхоналардан бири эди. Ўсди. Ишлаб чиқариш қуввати ошди. Ҳозир бир йилда 5 миллион жуфт пойафзал ишлаб чиқаради. Мана биргина ўтган ўн ойни олинг. План ошириб бажарилди. 1 миллион 775 минг сўм даромад тушди, пландан ташқари 164 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилди. Аҳмад акалар цехидан бошланган, шу ердан қанот ёзган ташаббус фабрикага ёйилиб, ана шу қисқа муддат ичида 2 миллион 825 минг дециметр чарм тежаб қолинди. Мана шу рақамлар, шу муваффақиятлар Аҳмад ака Абдуллаев ўтказадиган машғулотларда ўз аксини топади.

Фабрика партия ташкилоти ишчи ва хизматчиларнинг сиёсий онгини ошириш, уларга марксча-ленинча таълимотни чуқур ўргатишга катта аҳамият бермоқда. Ўтган йили фалсафа ва сиёсий иқтисод курсларини 300 дан ортиқ тингловчи ўрганди. 355 коммунистнинг 245 таси сиёсий маориф шохобчаларида билим олди. В. И. Лениннинг назарий мероси, КПСС XXIV съезди ҳужжат ва қарорлари пухта ўрганилди. Партиясиз ишчи ва хизматчилар халқ сиёсий мактабларида ўтказилган 22 та машғулотда съезд материалларини кенг кўламда ўргандилар.

Бу йил партия ташкилотининг ташаббуси билан ёш коммунистлар учун бошланғич сиёсий мактаб ташкил қилинди. 260 коммунист сиёсий мактабларнинг турли бўғинларида билим олади. Энг яхши пропагандистлар — Екатерина Иванова, Иван Кожевников, Аҳад Зоидов сиёсий билимларни оширишда уларга яқиндан кўмаклашадилар. Аҳмад Абдуллаев бу йил ҳам фалсафа курси бўйича машғулотлар ўтказади. Йигирма уч тингловчининг ҳар бири билан алоҳида суҳбатлашиб чиқди. Уларга биринчи машғулотлар учун таклифномалар берди. Зарур бўлган ўқув адабиётларини танлашда кўмаклашди.

...Партия комитетининг навбатдаги мажлиси сиёсий маориф шохобчаларида янги ўқув йилига тайёргарликни муҳокама қилар экан, фабрика коммунистлари машғулотларга тайёр, деб қарор қабул қилди.

... Пропагандистлар ишдан сўнг корхона кутубхонасида учрашишди. Ҳар ким ўз курси бўйича зарур бўлган ўқув ва методик адабиётларни танлаб олди. Кўргазмали қуролларни кўздан кечирди. Бугун улар ўтиладиган темаларни яна бир бор такрорлаб чиқишади. Машғулотларга пухта тайёргарлик кўришади. Ҳа, пропагандистлар учун ҳам, тингловчилар учун ҳам катта воқеа — янги ўқиш йили бошланяпти.

Р. ТУРСУНОВ.

ПРОПАГАНДИСТЛАРНИНГ ОБЛАСТЬ СЛЁТИ

БУХОРО, («Совет Ўзбекистони» мухбири). Бухоро область партия ташкилотлари партия сиёсий ўқувига пухта тайёрлик билан келдилар. Партия ўқуви системасига тингловчилар жалб этишда уларнинг билим даражаси, сиёсий тайёргарлиги, истак ва хоҳишлари эътиборга олинди. Пропагандистлар ва тингловчилар ўқув программалари, методик қўлланмалар, сиёсий адабиётлар билан таъминланди. Шаҳар ва район партия комитетлари сиёсий маориф кабинетларига малакали консультантларни бириктдилар.

Бу ерда пропагандистларнинг методик ва назарий маҳоратини ошириш мақсадида область пропагандистларнинг слёти ўтказилди. Слётда область партия комитети секретари Ҳ. Мўминов КПСС XXIV съезди қарорлари асосида пропагандистларнинг вазифалари тўғрисида доклад қилди.

Слётда область ижроия комитетининг раиси Ш. Хайруллаев энг яхши пропагандистларга Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиқларини топширди.

ЕТУКЛИК МАКТАБИ

Ғиждувон районидаги бошланғич партия ташкилотларида партия ўқуви машғулотларига ҳар томонлама пухта тайёргарлик кўрилди. Ҳамма бошланғич партия ташкилотларида коммунист, комсомол ва партиясиз активларга чуқур назарий билим бериш имконини берадиган шарт-шароитлар яратилди.

Марксизм-ленинизм классиклари асарларини, доҳиймиз В.И.Лениннинг бой назарий меросини ҳамда КПСС XXIV съездининг тарихий қарорлари ва ҳужжатларини чуқур ва пухта ўрганиш бу йилги партия ўқувининг асосий мазмуни ва мундарижасини ташкил этади. Шу муносабат билан тингловчиларнинг умумий таълим, сиёсий билим савиялари алоҳида эътиборга олинган ҳолда планлар тузилди. Ёз ойларида партия ташкилоти секретарларининг инструктив семинарлари, партия йиғилишлари ўтказилиб, уларда ўтган ўқув йилининг якунлари ва янги ўқув йилига тайёргарлик масалалари атрофлича таҳлил қилиб чиқилган эди. Бу тадбир эндиликда ўзининг ижобий самарасини бераётир.

Янги ўқув йилида партия сиёсий маорифи системасида 2 мингдан ортиқ коммунист, 3500 га яқин комсомол аъзоси ва кўп сонли партиясиз активлар ўз сиёсий билимларини оширадилар. Районда олти бошланғич сиёсий мактаб, эллик бир марксизм-ленинизм асослари мактаби, ўттиз бир назарий семинар ва битта партия, совет раҳбар ходимлари мактаби мавжуд. Бундан ташқари колхоз ва совхозларда 130 халқ сиёсий мактаблари, бир нечта турмуш ва маданият университетларида машғулотлар мунтазам равишда олиб борилади. Уларда тингловчилар партия XXIV съездининг илҳомбахш қарорларини, янги беш йиллик директиваларини ўрганадилар.

Маълумки, партия ўқувининг муваффақияти кўп жиҳатдан ғоявий фронт жангчилари бўлган пропагандистларнинг сиёсий етуклигига ва маҳоратига боғлиқдир. Район партия комитети буни эътиборга олиб барча пропагандистларни қайта танлаб чиқди. Назарий ҳамда пухта сиёсий тайёргарликка эга бўлган зиёлилар, раҳбар ходимлар, халқ хўжалигининг турли соҳаларида ҳалол меҳнати билан обрў-эътибор қозонган мутахассислар орасидан тўқсонга яқин пропагандист, консультант танланди ва тасдиқланди. Уларга назарий-амалий, методик ёрдам бериш учун район партия комитети ҳузурида методик совет тузилди. Зарур бўлган ўқув ва методик адабиётлар танланди, программалар, кўргазмали қуроллар, семинар машғулотларининг планлари ишлаб чиқилди.

Бу йилги партия ўқувига Ғиждувон пахта тозалаш заводи партия ташкилоти ва шу ерда пропагандистлик қилаётган Қ. Аҳмедов пухта тайёргарлик билан келди. 52 тингловчининг ҳаммаси ўтган ўқув йилида яхши ўзлаштиришга эришган, меҳнатда юксак кўрсаткичларни қўлга киритаётган коммунистлардир. Масалан, смена мастери Ж. Ҳакимов, ишчилардан С. Жумаев, М. Шарипов ўртоқлар партия ўқуви машғулотларида фаол қатнашиб, марксча-ленинча билимларни қунт билан эгалламоқдалар. Уларга яқинда «Коммунистик меҳнат зарбдори» деган шарафли ном берилди. Шунингдек «Гулистон» колхози коммунистлари ҳам партия ўқувига намунали ҳозирлик кўришди. Бу ерда тингловчилар сони кўпайди, машғулотларни кўргазмали қуроллар ёрдамида ўтказиш йўлга қўйилганлиги учун ҳам уларнинг таъсирчанлиги ошади. Ҳар бир машғулот тингловчиларнинг актив иштирокида ўтади. Худди шундай гапни «Ленинизм», Калинин номли «Коммунизм» колхозлари партия ташкилоти фаолияти ҳақида ҳам айтиш мумкин. Бу коллективлар партия ташкилотларининг секретарлари, бюро аъзолари пропагандистлар, коммунистлар ва партиясиз активлар билан янги ўқув йили бошланиши олдидан батафсил суҳбатлар ўтказилди.

Партия ўқувининг маъқул формаларини танлашда, ҳар бир машғулотни юксак савияда ва уюшқоқлик билан ўтказишда амалий ёрдам кўрсатилди.

Партия ва ҳукуматимиз меҳнаткашлар ўртасида иқтисодий билимларни кенг пропаганда қилишга алоҳида эътибор бермоқда. Район партия комитети иқтисодий билимларни кенг ўрганиш ва пропаганда қилиш мақсадида махсус совет тузди. Мазкур советни райкомнинг биринчи секретари, иқтисод фанлари кандидати Д. Қурбонов бошқармоқда. Советнинг ўн колхоз, тўрт корхона ва қирқ олти мактабда элликдан ортиқ аъзоси бўлиб, улар жойларда иқтисодий билимларни омма ўртасида пропаганда қилиш билан шуғулланадилар. Бундан ташқари, район қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармасида, марказий шифохона ҳузурида ҳам иқтисодий билимларни ўрганиш мактаблари ишлаб турибди. Янги ўқув йилида партия ва ҳукуматимизнинг иқтисодий сиёсатига доир масалаларни ўрганиш учун қўшимча халқ сиёсий мактаблари ҳамда тўгараклар ташкил этилди. Уларга ўз соҳасини яхши биладиган экономистлар, бош бухгалтерлар пропагандист қилиб тайинланди.

Лекин, районимизда коммунистларнинг, комсомол аъзоларининг, партия активларининг сиёсий чиниқиш мактаби бўлган сиёсий ўқувнинг аҳамиятига етарли эътибор бермаётган корхона, колхоз, совхозлар ҳам, афсуски, бор. Баъзи партия ташкилотларида партиясиз активни халқ сиёсий мактабларига, семинарларга номигагина ёзиб қўйиб, улар билан ҳеч қандай машғулотлар ўтказмаслик ёки бутунлай унутиб қўйиш ҳоллари ҳам баъзан учраб туради. Шунинг учун ҳам район партия комитети бундай аҳволга чек қўйиш мақсадида конкрет тадбирлар ишлаб чиқди. Ҳар бир коллективдаги коммунист, комсомол ёки партиясиз актив билан индивидуал суҳбат ўтказилди.

Районимиз меҳнаткашлари КПСС XXIV съезди қарорларини оғишмай амалга ошира бориб, ўзларининг сиёсий билимларини ва назарий тайёргарликларини оширишда ҳам, халқ хўжалиги планларини муваффақиятли бажаришда ҳам муайян натижаларга эришмоқдалар. Ғиждувонликлар давлатга пахта, пилла, тухум, қоракўл тери, сабзавот, полиз маҳсулотлари, мева, узум сотиш юзасидан съезд йили планларини муддатидан анча илгари бажардилар. Районимиз меҳнат аҳли янги беш йилликда ўз зиммаларидаги катта вазифаларни ҳам муваффақиятли бажариб, эл-юрт олдидаги ватанпарварлик бурчларини адо этадилар.

Ш. МАНСУРОВА,
Ғиждувон район партия комитетининг секретари.

КЕЛҒУСИ ЙИЛ ЗАМИНИ

ДЕҲҚОН БЎЛСАНГ— ШУДГОР ҚИЛ

Катта «оқ олтин» хирмонини бунёд этган азамат пахтакорларимиз мусобақасида ҳамон сирдарёлик пахта усталари байроқдорлик қилишяпти. Умумий ҳосилнинг 80 процентини «зангори кема»лар бункеридан тўккан моҳир механизаторлар, кўпминг килограммчи теримчилар, олиҳиммат ҳашарчилар охирги довон томон илдам бормоқдалар. Далаларда неча юзлаб кўрак териш, подбор йиғиш, кўсак чувиш агрегатлари ҳамон гуриллаб ишламоқда. Қўриқ областнинг бу ютуғига ўнлаб районлар, совхозлар, колхозлар муносиб улуш қўшдилар. Эндиликда улар иккинчи, ҳатто учинчи социалистик мажбуриятларини шараф билан бажарганликлари ҳақида ғалаба рапортларига имзо чекмоқдалар. Ворошилов районидаги «Победа» колхози ана шундай илғор хўжаликлар қаторида тилга олинади. Колхоз аҳли бу йил 1000 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 29,5 центнердан «оқ олтин» кўтардилар. Эл хирмонига сал кам 3 минг тонна пахта етказиб берилди. Ҳосилнинг 95 проценти аъло сортларга қабул қилинди. Ш. Эсонова, Н. Абдиева, Ҳ. Тўхтаназарова, Ж. Нурназаров, Б. Риженко, Ж. Бозоров сингари механик-ҳайдовчилар мавсумда 160—180 тоннадан «оқ олтин» териб кўпчиликка намуна бўлдилар.

Олдимизда турган навбатдаги вазифа, — деди колхоз раиси Н. Эгамбердиев, — ҳосилдан бўшаган ерларни пешма-пеш сифатли шудгордан чиқаришдир. Бу ишга 11 ҳайдов тракторини ажратганмиз. Ҳайдашдан олдин ҳар гектар ерга 400 килограммдан суперфосфат ўғити солиняпти. Ака-ука Саша ва Николай Ивлев, Диловор Абдураимов, Виктор Леонов каби механизаторларимиз ҳар сменада 100—110 гектар ерни шудгорлаб, келгуси йил ҳосилига дастлабки заминни яратмоқдалар.

Ф. ЛУТФУЛЛАЕВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбирлар постининг аъзоси.

Суратларда: (ўнгда) илғор бригада бошлиғи Ж. Мансуров тракторчи С. Ивлев билан ҳайдалган ер сифатини кўздан кечирмоқдалар, (чапда) бригада далалари шудгордан чиқариляпти.

Автор фотолари.

МЕХАНИЗАТОРЛАР ҒАЙРАТИ

ГУЛИСТОН, 12 ноябрь. (ЎзТАГ мухбири). Сирдарё область хўжаликлари механик-ҳайдовчиларининг мусобақаси якунланди. Қўриқдаги Ленин номли совхознинг коммунисти Тўлан Дадажонов мусобақа ғолиби бўлди. У акаси машҳур механизатор, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Мамажон Дадажоновнинг меҳнат эстафетасини шараф билан давом эттирмоқда.

Тўлан бу йилги мавсумда олти юз етмиш тоннадан ортиқ пахта териб берди. У машинада пахта теришда ўзининг бултурги кўрсаткичидан икки юз етмиш тонна кўп пахта терди.

Охунбобоев номидаги совхознинг механик-ҳайдовчиси коммунист Аҳмаджон Валиев ҳам кўпчиликни хурсанд қилди. У бу йилги мавсумда олти юз эллик тонна «оқ олтин» терди.

Бу йилги пахта йиғим-теримида механизаторлар мусобақаси оммавий тус олди. Уларнинг қарийб ярми пахта териш топшириқларини икки ҳиссадан ошириб бажардилар. Кўплаб механик-ҳайдовчилар уч-тўрт йиллик нормаларини бажаришди. Мирзачўлни ўзлаштиришдаги янги зоналарнинг хўжаликлари айниқса яхши меҳнат қилдилар. Бу ерда пахта ҳосилининг тўқсон проценти машинада териб олинди. «Правда» совхозида пахтанинг қарийб ҳаммаси қўл меҳнатисиз териб олинди.

Пахта йиғим-теримининг долзарб кунларида область хўжаликларининг далаларида беш мингдан ортиқ пахта териш машинаси ишлади. Машиналарнинг иши икки сменада ташкил қилинди. Техникадан баракали фойдаланиш Сирдарё области колхоз ва совхозларига пахта йиғим-терими суръатларини кескин ошириш, давлатга пахта сотиш планини Ўзбекистонда бошқа областларга нисбатан муддатидан олдин бажариш имконини берди. Тайёрлов пунктларига ҳозиргача тўрт юз етмиш минг тоннага яқин, топшириқдагидан юз минг тонна кўп «оқ олтин» етказиб берилди.

Сирдарё областининг механизаторлари бўшаган далаларни келгуси йил ҳосилига тайёрлашга киришдилар.

ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК ХАБАРЛАРИ

ХУЖАОБОД. «Россия» колхозининг деҳқонлари сабзавот ва полиз экинларидан бўшаган ерларни пешма-пеш шудгорлашга киришдилар. Ҳасанбой Эргашев ва Солойдин Шамсуддинов каби механизаторларнинг ҳар бири кунига 6.7 гектар майдонни шудгордан чиқармоқда.

У. РАҲМАТУЛЛАЕВ.

* * *

ЖАРҚУРҒОН. Район шоликорлари сув танқислигига қарамай фидокорона меҳнат қилиб катта ғалабани қўлга киритдилар. Она-Ватанга пландаги 1845 тонна ўрнига 1853 тонна шоли етказиб берилди. Улар пландан ташқари яна 100 тонна шоли топшириш мажбуриятини олдилар. Давлатга шоли сотиш давом этмоқда.

Н. ОДИЛОВ.

* * *

МОСКВА районининг шоликорлари зафар қучдилар. Улар давлатга 455 тонна шоли топшириб, йиллик планни бажардилар. Бу ғалабага айниқса Охунбобоев номли, Свердлов номли, «Правда Востока» колхозларининг шоликорлари салмоқли ҳисса қўшдилар. Мажбурият ҳисобига шоли сотиш давом этмоқда.

А. СОЛИЕВ.

* * *

Шунингдек, редакциямизга жамоатчи мухбирларимиздан Б. ҚОДИРОВ, Д. РУЗИҚУЛОВ, О. РАЖАБОВА, Қ. ХУДОЙШУКУРОВ, М. ОСТАНАҚУЛОВ, Э. РУЗИБОЕВ, Р. ҲАЙИТҚУЛОВ, Б. ЖАББОРОВ, М. МАРДОНОВ, У. ҚОБИЛОВА, О. БОБОЕВ, А. БУРЛИЕВ, Ҳ. ТУРДИЕВ, Х. РУЗИЕВ, Ж. ФАЙЗИЕВ, С. АҲМЕДОВ, Ш. ҲАЙИТБОЕВ, Ю. АБДУАЛИМОВ, Ҳ. ОРИПОВ ва бошқа ўртоқлар турли темаларда қишлоқ хўжалик хабарлари йўллашган.

Янгийўлдаги пойафзал фабрикасининг коллективи йиллик планни муддатидан илгари бажариш учун мусобақалашиб, ўн икки ойлик пландан ташқари 23 минг жуфт пойафзал тайёрлашга аҳд қилишган. Ҳозиргача улар пландан ташқари 18 минг жуфтдан зиёдроқ пойафзал тайёрлашди. Суратда: келаси йил ҳисобига меҳнат қилаётган комсомол аъзоси М. Йўлдошева, фабриканинг илғор пойафзалчиларидандир.

Қ. Розиқов фотоси, (ЎзТАГ).

ЯНГИ ДРАМА—ЯНГИ ТИП

Танқид ва тақриз

Ҳаётда яхшиларнинг хиллари кўп. Бир хил одамлар борки, бутун борлиги яхшилик бўлса ҳам, унинг яхшилиги «мана мен» деб кўзга ташланиб турмайди. Бундайларни биз ҳамма қатори одам ҳисоблаб юра берамиз, бироқ унинг ички дунёсига кўл уриб, қилган ишлари билан танишсак, унга нисбатан ҳурматларимизнинг чеки бўлмайди. Унинг олдида тиз чўкиб қайта-қайта таъзим қилгимиз келади. Бироқ у таъзимларга муҳтож эмас. У қилган ва қилаётган ҳамма яхшиликларни инсонийлик бурчи деб билади.

Ҳаётда ёмонларнинг ҳам хиллари кўп. Одатда яхшиликка нисбатан ёмонлик тезроқ кўзга ташланади. Бироқ шундай ёмонлар борки, уларни ҳа деганда пайқай олмайсиз. Бировнинг қўлидаги молини тортиб олган эмас, лаганбардорлик қилиб мансаб талашган эмас, ҳатто қаттиқ сўз айтиб бирор кишининг дилини ҳам оғритган эмас, хуллас биринчи қарашда «қўй оғзидан чўп олмайдиган» ювош бир одам. Бундай кишилар бир чеккароқда яшаса, кўп зиён келтирмасдан «ёшини яшаб, ошини ошаб» ўтиб кета бериши мумкин, ижтимоий ҳаётнинг гавжум жойларига тушиб қолса борми, одамларга берадиган зиёнини ўшанда кўрасиз! Шоир Шукрулло — «Табассум ўғрилари» драмасини шу хилдаги характерлар тасвирига бағишлади. Бундай шахсларнинг характер белгиси лоқайдлик, бепарволик, «Одамга тинчлик — осойишталик керак. Бировлар билан сенменга бориб юришнинг нима ҳожати бор. Ҳаёт бирда ундоғ бўлса, бирда бундоғ. Соғ бўламан десанг бепарво бўл». Мана уларнинг ақидаси.

Драманинг бош қаҳрамони Диёров (М. Юсупов ижросида) ҳаётнинг гавжум бир жойида. Бутун бир институтнинг тақдири, фаннинг бир соҳаси, уни яратадиган олимларнинг тақдири шу одамга боғлиқ. Раҳбар сифатида у яхши ва ёмонни ажратиб ўтирмайди. Ҳаммага бир хилда қарашга, иложи бўлса ҳеч кимга ҳеч қандай нуқтаи назардан қарамасликка ҳаракат қилади.

Одатда асарларда тасвирланадиган образларни иккига — ижобий ва салбийга ажратишади. Шукрулло яратган Диёровни ўша торозига солиб кўрадиган бўлсангиз уни бу схемага сиғдириш қийин.

Диёров кўринишдан ювош ва қобил одам бўлса-да, лоқайдлиги, бепарволиги, худбинлиги билан зарарли. У маккор ва фирибгарларга йўл очиб беради. Асарда шу хил маккор фирибгар образи — Аббосов (Турғун Азизов ижросида) Диёровдан ҳам зарарли. У яхшилик йўлини тўсадиган, институт амалга оширадиган илмий ишга фақат ўз манфаати нуқтаи назаридан қарайдиган, бу йўлда маккорликни, икки юзламаликни ишга соладиган бир шахс. Бу икки образни бир-биридан ажралган ҳолда тушуниш қийин. Аббосовсиз Диёровнинг сирлари очилмас эди. Диёровсиз Аббосов туғилмас эди. Булар бирбирига асос, бири-бирига сабаб. Бошқа бир шароитда Диёров Диёровлигини қила олмас, Аббосов Аббосовлигини қила олмасди. Шукрулло бу икки типни бирбирларига боғлай олган.

Агар диёровлар бўлмаса ҳаётимизда учраб турадиган маккор ва фирибгарларга ўрин қолмас эди. Битта Диёров бир неча аббосовларни яратади, вояга етказади. Битта Аббосов ўнлаб кишиларнинг оғзидаги нонини юлиб олади, ҳузур-ҳаловатдан маҳрум қилади. Шундай қилиб диёровчилик аббосовларни геометрик йўл билан кўпайтира боради. «Табассум ўғрилари»нинг асл маъноси ҳам шунда.

Диёров лоқайдлиги Аббосов макри ва худбинлиги оқибатида катта бир олим — бутун ҳаётию ҳузур ҳаловатини фанга тиккан бир инсон ҳалокатга учрайди. Қанчадан-қанча қилинмаган ишларни ўзи билан олиб кетади. Ёзувчи буни мавжуд схемалар асосида ҳал қилиши ҳам мумкин эди. Шукрулло ўзига хос йўлдан боради... Фожеий элементни асарнинг асл мақсадига — диёровчилик ва аббосовчиликни фош қилишга бўйсундиради, шу билан асарнинг драматик қуввати оширалади.

Аммо профессор Қосимов якка эмас. Қосимовни етиштирган муҳит, Қосимовда тарбияланган ёшлар бор. Қосимов ҳалокати ўша муҳитни уйғотади, ёшларни огоҳ қилади, оёққа турғизади. Қосимовлар муҳити, фаолияти драмада яратилган фожиавий ҳолатга ҳаётбахшлик бағишлайди.

Драма баъзи бир лирик моментлардан ҳам ҳоли эмас. Диёровчилик қурбони бўлмиш профессор Қосимовнинг шогирди Ерқин билан Диёровнинг қизи Гулжаҳон ораларидаги муҳаббат, биринчидан, ёшларимиз орасидаги самимий муҳаббатнинг тимсоли, иккинчидан, асардаги драматик ва фожеий йўналишлар билан чамбарчас боғланган ҳолда ҳаётий ҳақиқатни ифодалашга хизмат қилади. Ерқин билан Гулжаҳон ораларидаги муҳаббат томошабинни тасвирланаётган оғир ҳолатлардан олиб чиқиб, унинг руҳини енгиллаштиради, унга ором беради.

«Табассум ўғрилари» баъзи бир область театрларида саҳналаштирилди. Мана шу кунларда драма пойтахтимиздаги Ҳамза номидаги Академик театрда ҳам қўйила бошлади. Пьесанинг туғилишида, бошқа театрларда қўйилаётган вариантларнинг пишиб етилишида, хусусан энг кейинги вариантнинг камолотга эришишида Ҳамза театри коллективининг хизмати бениҳоя катта.

«Табассум ўғрилари» — Шукруллонинг иккинчи саҳна асари. Биринчи саҳна асарини яратишдаги машқлар бекорга кетмабди. Ҳали адабиётимизда кам тасвирланган ҳаёт материалини илғаб олишда, янги тип лоқайд характери устида иш олиб боришда асардаги ҳамма — драматик, фожеавий лирик ва комик йўналишларни бир нуқтага йиға билишда биринчи пьесада орттирган тажриба унга иш берганга ўхшайди.

Шоир Шукрулло драма жанрида ўзининг кучини синаб кўраётир. «Табассум ўғрилари» узоқ вақтлар давомида қилган меҳнат натижаси экани кўриниб турибди. Бироқ санъат ва адабиёт соҳасида етукликнинг чеки йўқ.

Драмада қаҳрамонлар характерларидаги бурилишлар ҳали ҳам етарли далилланмаганга ўхшайди. Аббосовнинг характерида олға силжиш рўй бермайди. Бу ҳеч қандай эътироз уйғотмайди ҳам. Бироқ Диёровнинг характерида олға силжиш рўй беради. Асарнинг охирида у камчиликларини тушунгандек бўлади, қилмишлари учун ўзини кўпчилик ҳукмига ҳавола қилади. Диёров ёш йигит эмас, лоқайдлик унинг қонига — жонига сингиб кетган. Шундай бир одамнинг Қосимов ҳалокати, Аббосовнинг фош бўлиши натижасида ўз характери мантиқидан қайтиши етарли далилланмаган. Худди шу хилдаги далилни Манзур характерининг тасвирида ҳам бир оз кучайтириш керак. Драманинг ечими ҳам бир оз мукаммаллаштиришни талаб қилади.

Шоир асар ёзса шеърга тортиши турган гап. Шукрулло ҳам ҳар иккала драмасини шеърда битди. Поэзия билан драматизмнинг бирлиги яхши. Асарнинг кўп жойларида бу бирликнинг намунали жойлари бор. Бироқ баъзи бир жойларда асарни кўра туриб, ё ўқий туриб «эга билан кесимнинг одатдаги ўринларини алмаштириб қўйиш билан шеър бўла берар эканми?» дегингиз келади.

Булардан қатъий назар, шеърларидагидек Шукруллонинг пьесаларида ҳам ҳаётимизнинг бош йўналишидан қониқиш, ундаги баъзи бир ўткинчи иллатларга нисбатан нафрат сезилиб туради. Санъаткор учун шу муҳим.

Матёқуб ҚУШЖОНОВ.

ПАХТА ВОДИЙСИ

Мен бу чўллар қўйнида туғилиб
топдим камол,
Кўҳна сардобаларда кўмилиб
қолди дардим...

Шоирнинг жўшқин мисралари Мирзачўл ўтмишини кўз олдингга келтиради. Ҳа, асрлардан-асрларга, насллардан-наслларга қип-қизил чўлу биёбон бўлиб келган бу ерлар. Қанчадан-қанча карвонлар сардобани кўзлаб йўлга чиқишган. Сув излаб, ҳаёт излаб, ташналикдан-ғуссаликдан ҳалок бўлган одамлар. Карвонлар олға интилгани сари уфқ қўйнида бир нуқтадек сардоба чекингани-чекинган, жазирама чўл сийнасида сароб бўлиб ташна лабларни тарс ёриб, карвонларни ҳолдан тойдирган. Қушлар ҳам сув излаб, ҳар жой-ҳар жойда сўппайиб турган юлғунлар танасига тўш уриб оламдан ўтган. Шундай жонсиз, кимсасиз бўлган Мирзачўл!

Сардоба! Йўловчи гоҳ ундан бир қатра сув топган, гоҳо топмаган. Гоҳо бу олис манзилга етиб келган, гоҳо етолмасдан қолиб кетган. У шунда бир кичик мунчоқдек мавжли булоқ бўлишини балки ўзининг кенг орзусига ҳам сиғдиролмагандир. — Эй, жаҳонгашта, орзуси пок йўловчи! Мана ҳавас билан боқ бугун, авлод-аждодларинг оби-дийда тўкиб сув излаб, сарсон бўлган бу ерда эндиликда жўшқин денгиз чайқалмоқда. Бир томонда — Жанубий Мирзачўл канали, яна бир томонда— Жиззах сув омбори. Чўл ичкарисига панжаланиб кетган лоток ариқлар ҳадсиз-ҳисобсиз. Баҳорда ҳамма ёқ кўм-кўк, кузакда эса — далалар оппоқ оқариб ётади. Буларнинг ҳаммаси инсон ҳазрати-олийларининг қадоқ қўллари билан бунёд этилган. Улуғ Ленин даҳосидан нур эмиб, Гулистон бўлди бу чўллар.

Сардоба! Уни кўрганингда ўтмиш кўз ўнгингда гавдаланади. Шундай қақроқ чўлда муаззам посёлка барпо этилганлигига, боғлар шовуллаб ётганлигига, пахтазорлар оқариб турганлигидан завқланасан, ҳайратланасан, ғурурга тўласан, киши! Худди шу ерда «Партия XXII съезди» совхози қад кўтарган. Эски сардобадан нишона қолган, холос, унинг атрофи чексиз пахтазор, унинг қўйнида — пахта пункти, унинг бағрида хушбичим иморатлар! У боғлар оғушида қолган. Сардоба пахтасининг ўзи ўн икки минг тоннадан ошиб кетган.

Эски сардоба бирдан яшарди. Яқинда бу ерда Оқ олтин району ташкил топди. Район маркази худди шу ерга жойлашди. Етти пушти сув излаб чўл кезган деҳқон бу ерга янги ҳаёт олиб келди.

Мирзачўлда — мардлар кўп. Шундайлардан бири — Мамажон Дадажоновдир. У Мирзачўлга Андижондан келган. Ҳақиқий заҳматкаш, меҳнатсевар, камгап, бироқ ҳар қандай ишнинг ҳам уддасидан чиқадиган йигит. У ўзи ҳақида мақтаниб гапиришни хуш кўрмайди, кўпроқ бошқалар тўғрисида ҳикоя қилиб бергуси келади. Биз Мамажон ака билан кўп учрашганмиз. Лекин ҳар сафар ҳам ундан деҳқонча гапларни эшитганмиз. Мана унинг юрак сўзлари:

Ҳозир қўлимизда минг киши ишлайди.

— Чўл ўзи одамларни элаб-элаб, синаб-синаб оляпти.

— Совхозга 13 минг Андижон дарахти экдик. Тўрт мингтасига ўз қўлим билан кетмон тортдим. Терлаб, роҳатланиб ишладим.

— Марҳаматлик ҳамқишлоқларим тез-тез келиб туришади. Бултур битаси нима деди денг:

— Юр энди юртимизга, Мирзачўлда бир умр қоласанми?

— Фарғона водийсидай жаннатмисол жой борми дунёда? — деди яна бири.

— Баъзилар ота-бобоси эккан боғ билан керилиб юришади, — дедим ўша ошнамга. — Биз Мирзачўлда ўз қўлимиз билан боғ яратяпмиз. Мирзачўлда Андижон дарахти кўкариб турса шунинг ўзи бас. У менга Андижон ҳавосини, Андижон навосини, Андижон нафасини, боғ-роғларини эслатиб туради. Мирзачўл бизга киндик қони тўкилган ердек азиз бўлиб қолди.

Булар Мамажон аканинг оддийгина, жўн гаплари. У ўз гапларига бўёқ бермайди, дилидагини жўнгина қилиб айтиб қўя қолади. Аммо у раҳбарлик қилаётган Ленин номли совхоз меҳнат аҳли Мирзачўлда мўъжизалар яратяпти. Ўтмишда инсон қадам босишга ҳайиққан саҳрони пахта водийсига айлантиряпти. Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Мамажон Дадажонов директорлик қилаётган катта хўжаликнинг ўзи ҳар йили мамлакат хазинасига ўн минг тоннадан кўпроқ «оқ олтин» тўкяпти. Совхозда чинакам пахтапарварлар етишиб чиқди. Қаҳрамоннинг укаси Тўланбой ҳам шу ерда камол топди. Ажойиб ўзбек қизи Шамсиқамар Тўхтаева Мирзачўл чиройини очди. Эндиликда у юлдуз бўлиб порлаяпти.

Мамажон аканинг бу йилги ишлари ҳам ўнгидан келди. Пахта планини республика совхозлари орасида биринчи бўлиб бажарди. Ҳосилнинг қарийб ҳаммасини пўлат этакларда териб олди. Шу кунларда ҳам Мамажон ака даласида меҳнат завқи булоқдек жўш уриб турибди.

— Мирзачўл — Ватаним менинг!— дейди Мамажон ака ҳаяжонланиб.— Ленин бобомизнинг нигоҳи тушган бу чўл Пахтақайнар ўлка бўлиб қолажак.

«Пахтакор» совхози посёлкасида бир вагон турибди. Бўёқлари бир оз кўчган, эскирган. Аммо ўтганнинг ҳам, қайтганнинг ҳам диққатини ўзига тортади у. Ҳаммадан ҳам Зокиржон ака Санақулов кўп келиб туради бу ерга. Нега?

Бу саволнинг жавоби битта: Зокиржон ака бу ерга биринчи бўлиб келган, ўзи билан бирга шу вагонни ҳам олиб келган. Вагонда биринчи совхознинг жанговар штаби — дирекцияси ва партия ташкилоти жойлашган. Бир томонида эса — директор Зокиржон ака, партком секретари ҳамда бош инженер, тағин уч-тўртта механизатор истиқомат қилишган. Шундай табаррук, шундай қадрли бу вагон!

Ўшандан буён қарийб ўн йил вақт ўтди. Ҳозир бу ерни сира таниб бўлмайди. Сўлим ва дилбар шаҳарни эслатувчи посёлкада ҳаёт қайнайди. «Пахтакор» совхози ҳам, шу ерда жойлашган Пахтакор райони ҳам. Совхознинг ўзи ҳар йили ўн минг тоннадан зиёд пахта беради. Ширин-шакар мева-чеваларини, қулоч етмас тарвузу қовунларини айтмайсизми!

...Зокиржон ака вагон ёнидан ўтар экан жилмайиб қўйди. Сўнгра бизга қаради-да, бир қизиқ воқеани сўзлаб берайми, деди.

— Бажонидил! — дедик.

Биринчи совхоз шу ерда тузилди, —деб бошлади ҳикоясини директор, — биринчи директорликка мени тайинлашди. Даставвал саккиз киши эдик, ҳадемай саксон кишига кўпайдик. Орадан бир йил ўтгач, катта коллективга айландик. Бир куни чиройлигина бир йигит билан бир қиз кириб келишди. Салом-аликдан сўнг гапни лўнда қилиб:

— Муҳаббат вақт танламас экан, бир-биримизни яхши кўриб қолдик, —дейишди.

— Ундоқ бўлса, бизга қандай талаб бор? — дедим.

— Тўйимизга бош бўлинг! — деди севишганлар. Сўнгра қўшиб қўйишди:

— Директор бобо, чўлда ЗАГС ҳам йўқ...

Беихтиёр кулиб юборибман. Йигит билан қиз ҳам уялинқираб ерга қараб қолишди. Шу тобда «ЗАГС бўлмаса комсомолларни тўплаб келишиб оламиз-да» деган гап келиб қолди тилимга. Севишганларга шундай дедим. Улар рози бўлишди. Комсомол йигит-қизларни, активларни йиғиб тўй қилганмиз ўшанда. Кейинчалик ЗАГС очилганидан сўнг чўлдаги биринчи никоҳ расмийлаштирилди...

Чўл ҳаётидан, чўлдаги севишганлар ҳаётидан бир шингил бу. Ўшандан буён Зокиржон ака неча ўнлаб тўйларга бош-қош бўлди. Неча ўнлаб севишганларни катта ҳаёт йўлига олиб чиқди.

Зокиржон ака Санақулов директорлик қилаётган «Пахтакор» совхозининг қалби қайноқ кишилари чўлнинг ҳар қандай қийинчиликларига ҳам бардош бериб бахтли ҳаёт қурдилар. Ҳозир шу ҳаёт лаззатини татишяпти улар. Мирзачўлда мардлик синовдан ўтмоқда. Пахта водийсида мардлар жуда кўп, ҳа жуда кўп!..

С. ҚОДИРОВ,
Ш. УБАЙДУЛЛАЕВ,
«Совет Ўзбекистони» махсус мухбирлари.

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» ГАЗЕТХОНЛАР ХИЗМАТИДА

ТАЛАБ ҚОНДИРИЛДИ

Ишдан сўнг маданий ҳордиқ чиқариш учун радио тинглаб, телевизор кўргимиз келади. Бироқ хонадонларимиз электр билан таъминланмаган. Шу мазмундаги хатни «Иттифоқ» колхозида истиқомат қилувчи бир гуруҳ колхозчилар редакцияга йўллашган. Хатни текшириш ва чора кўриш учун Нарпай район ижроия комитетига юборилди.

Ижроия комитет раиси қуйидагиларни маълум қилади: хатда келтирилган фактлар тасдиқланди. Райондаги «Иттифоқ» колхозининг 3-4 бригадалари территориясидаги хонадонлар электр нури билан таъминланди.

ЙЎЛЛАР РЕМОНТ ҚИЛИНМОҚДА

Пахтамиз — бойлигимиз. Бир грамм ҳам пахтани нобуд қилмай, йиғиб-териб олишга ҳаракат қилмоқдамиз. Аммо пахта ташиладиган йўллар жуда ёмон. Бу ҳол қийинчилик туғдиряпти, дейилган эди Янгийўл районидаги «Москва» ва «Партия XXIV съезди» колхозларидан редакцияга ёзилган хатда.

Хатни текшириш ва чора кўриш учун Янгийўл район ижроия комитетига юборилди. У ердан олинган жавобда айтилишича, хатда келтирилган фактлар тасдиқланган. Янгийўл шаҳар водоканал идораси Пахта посёлкасида водопроводлаштириш ишларини олиб борганлиги сабабли катта ўзбек трактидан то Қорақудуқ каналигача бўлган йўл яроқсиз ҳолга келиб қолган эди. Ҳозир йўлнинг бу қисми ремонт қилиниб, канал устидаги кўприк тузатилган.

«ЖАЙРОНХОНА» ЖУМБОҚЛАРИ

Газетамизнинг шу йил 3 июль сонида босилган ана шу сарлавҳали мақолада Сурхон воҳасида жуда кўп шифобахш жойлар мавжудлиги, масалан, «Жайронхона» шифохонасида оғир касалликларга чалинган жуда кўп кишилар дардига даво топаётганликлари кўрсатилиб, Учқизилдан чиқаётган сув ўз таркиби жиҳатидан Мацеста минерал сувидан қолишмаслигига қарамай, бу ерда курорт қурилиши ишига эътиборсиз қаралаётгани айтилган эди.

Ўзбекистон ССР Соғлиқни сақлаш министрлигининг редакцияга хабар қилишича, мақола Семашко номли институт мутахассислари иштирокида муҳокама қилиниб, газетанинг чиқиши тўғри топилган.

ҒАЙРАТИЯ

Юксак хирмон

Хирмонимиз салмоғи юксак қуёшга поя,
Касбимиз улуғладик ва бажардик аҳдимиз.
Бугун сўнгги довондан ошиб ўтдик ниҳоят,
Бир нафас бўшашмади суръатимиз, шаҳдимиз.

Техникамиз азмидан юксалди олтин тоғлар,
Улкан хирмон ишқида меҳнат қилдик мардона
Бугун шодлик наҳирга чўмди шаҳру қишлоқлар
Ҳар хонада, ҳар дилда шодлик қилар тантана..

Янги уфқлар чорлар, улкан ният, режамиз,
Буюк чўққилар томон тўхтамас парвозимиз
Меҳнату ижод билан ўтар куну кечамиз,
Таралар пахтакорлик доңғимиз, овозимиз!

ПАХТАЗОР ТАРОНАЛАРИ

Зафар шукронаси

Хайрли иш борки, шукрин айтамиз,
«Хайрият, соз бўлди» сўзлари билан.
Буни такрорлаймиз қайта-қайта биз,
Дўндириб қўйилди қойиллаб план!
Она ер ҳимматин сарҳисобига,
Ҳеч замон етмаган инсон чамаси.
Бу афсун ўқиш-у кўз боғлаш эмас,
Ишонч, иродамиз кучи ҳаммаси.
Офарин, меҳрини ерга қўйган мард,
Заршунос ўзбегим, азмингга балли.
Шунча саховату, зафаринг ҳаққи
Ўзлигинг айтмайсан «Мен!» деб ақалли.
Пешонани танғиб эрта кўкламдан,
Ер очиб, ер суриб, чигит қадашиб,
Ёз бўйи парвариш, куз бўлса терим,
Хулласи, ишинг кўп ётар қалашиб!
Ҳаммасин эплайсан хотиржам, ҳалол,
Бемаҳал энтикиб уринмайсан ҳам,
Планинг юзлиги — юз қизиллигинг,
Мададкор техника дардингга малҳам.
Лабзингни оқладинг ҳалол тер тўкиб,
Лойиқ фарзандлигинг шу нишонангдан.
Қуёш болқигандай бўлди муборак —
Съездлар йилида, кенг пешонангда.

Толиб ЙЎЛДОШ.

Пахта терими

Тонг маҳал тонг юлдузидек пахтани
Дилбар терар,
Ёнида бир Олтинмас, қўшилиб Гавҳар
терар.
Кўнда бор юлдуз тўкилмиш пахтазорнинг
кўксига,
Ёнма-ён Баҳром ва Зуҳро, Юлдузу,
Ҳулкар терар.
Тонг фусункор жилмаяркан янгради
чексиз дала,
Куйлашиб Ориф, Қувондиқ, Эркину
Аҳмар терар.
Белига боғлаб кумушдон, бағрида
олтин қучиб,
Ярқироқ гавҳар қўлида Зулфизар,
Акбар терар.
Гуркираб кетди — уфқлар сузди
«зангори кема»лар,
Неча юз елканли дулдул, Турсуной-лар
зар терар.
Пахтазор жангоҳининг Усмон, вақти зиқ
куз фаслидир,
Пахтани ишчи, қурувчи — шаҳру
қишлоқлар терар.

Усмон ҚУЛДОШ.

Ахборот

ЯНГИЛИКЛАР

«Зангори» олов

Урта Осиё — Марказ газ йўлининг тўртинчи навбати [illegible]

Лимонимиз—Қора денгиз соҳилида

Ширин-шарбат мевалар, боғроглар ўлкаси Ўзбекистонда цитрус ўсимликлари [illegible]

«Орол бўйлари»

Урта Осиё бўйлаб саёҳат [illegible]

Актёрлик маҳорати бўлими

[illegible]

А. АЛИМОВ.

[illegible] Халқ санъаткори Ҳамроой Раҳимова СССР Рассомлар союзи аъзолигига қабул қилинди. Суратда: Ҳ. Раҳимова ўзи ясаган ўйинчоқлари билан.

В. Сироткин фотоси.

Планетамизда

БИТИМ ИМЗОЛАНДИ

БОНН, 11 ноябрь. (ТАСС). Совет Иттифоқи билан Германия Федератив Республикаси ўртасида ҳаво йўли очиш тўғрисидаги битимни бугун Германия Федератив Республикасининг Ташқи ишлар министрлигида имзолаш маросими бўлди. Битимни Совет томонидан — граждан авиацияси министри Б. П. Бугаев билан СССРнинг Германия Федератив Республикасидаги элчиси В. М. Фалин, Германия Федератив Республикаси томонидан — транспорт министри Г. Лебер билан Ташқи ишлар министрлигининг статс-секретари С. Фон Браун имзоладилар.

Г. Лебер имзолаш маросимида сўзга чиқиб, бу битим ҳар иккала давлат учун катта аҳамиятга эга эканлигини уқтириб ўтди. Ҳар иккала томоннинг эзгу нияти ҳамма қийинчиликлардан кучлироқ бўлиб чиқди, деди у. Шу сабабли, деди министр, биз Германия Федератив Республикаси билан СССР ўртасида ҳаво йўли очилганлиги мамлакатларимиз ўртасида бундан буёнги самарали ҳамкорликка яхши таъсир ўтказади, деган умиддамиз.

У, имзоланган битим Совет Иттифоқи ва Германия Федератив Республикаси халқларини бир-бирига яқинлаштирадиган кўприк бўлиб хизмат қилади, деб ишонч билдирди.

Б. П. Бугаев сўзга чиқиб, СССР билан Германия Федератив Республикаси ўртасида ҳаво йўли очиш тўғрисидаги музокаралар муваффақиятли тугалланганлиги муносабати билан Совет ҳукуматининг мамнун бўлганлигини изҳор қилди.

Бу битим, деди у, ҳар иккала давлат ўртасидаги муносабатларда яхши ўзгаришлар бўлаётган бир пайтда имзоланди.

Нисбатан яқин вақт ичида биз, деди министр, катта аҳамиятга эга воқеалар гувоҳи бўлдик — Қримда КПСС Марказий Комитети Бош секретари Л. И. Брежнев Германия Федератив Республикасининг федерал канцлери Вилли Брандт билан учрашди. Бу учрашув ҳар иккала томонни қизиқтираётган бир қанча принципиал масалаларни, шу жумладан ҳар иккала давлат манфаатларини ва Европада тинчликни мустаҳкамлашни назарда тутиб, СССР билан Германия Федератив Республикаси ўртасида икки томонлама муносабатларни янада ривожлантириш масалаларини муҳокама қилишга имкон берди.

Ҳаво йўли очиш тўғрисидаги битим СССР билан Германия Федератив Республикаси ўртасида 1970 йил 12 августда имзоланган Шартнома туфайли бизнинг муносабатларимизда бошланган йўлда қўйилган яна бир муҳим амалий қадам бўлди.

Б. П. Бугаев имзоланган битим муваффақиятли равишда амалга оширилаверади ва шу тариқа Совет Иттифоқи билан Германия Федератив Республикаси ўртасида фойдали алоқаларни кенгайтиришда ва яхши ҳамжиҳатлик муносабатларини ўрнатишда ёрдам беради, деб ишонч билдирди.

ГДР САЙЛОВ АРАФАСИДА

БЕРЛИН, 11 ноябрь. (ТАСС мухбири В. Бондаренко хабар қилади:

Германия Демократик Республикаси меҳнаткашлари ҳаётидаги муҳим воқеа — халқ палатасига ва округ кенгашларига депутатлар сайлаш пайтигача икки кун қолди. Бутун мамлакат сайловга катта байрамлардагидек тайёргарлик кўрмоқда. Шаҳар ва қишлоқлар байрам либосини кийган. Ҳамма жойда миллий фронт номзодлари учун овоз беришга чақирувчи даъват сўзлари ёзилган транспарантлар, «Тинчлик ва Европада хавфсизлик учун!», «Совет Иттифоқи билан қардошлик иттифоқи мустаҳкамланаверсин!» деган шиорларни кўриш мумкин.

Шаҳар ва қишлоқларнинг меҳнатчилари сайлов шарафига ўз зиммаларига олган мажбуриятларни бажарганликлари ҳақида рапорт бермоқдалар. Берлин, Потсдам, Нойбранденбург ва бошқа шаҳарларнинг бинокорлари минглаб янги квартираларни топширишга тайёрламоқдалар. Қишлоқ хўжалик ходимлари кузги экишни тугалладилар. Эйзенхюттенштадт металлурглари, Росток кемасозлари, Лейна химиклари, транспорт ходимлари ўз меҳнат ғалабалари тўғрисида хабар қилмоқдалар.

Депутатликка номзодларнинг сайловчилар билан охирги учрашувлари бўлиб ўтмоқда. Кеча ана шундай учрашувларда Германия Бирлашган Социалистик партияси Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, министр Э. Мильке иштирок этди.

Совет—Ҳиндистон дўстлиги ойлиги

ҚИШЛОҚҚА ВРАЧ КЕЛДИ

ДЕҲЛИ. Улимнинг кескин суратда камайиши ва узоқ умр кўрувчиларнинг кўпайиши Ҳиндистон Республикасида қўлга киритилган муҳим ютуқдир. Ҳиндистон мустақил деб эълон қилингунга қадар мамлакатнинг қатор районлари, айниқса қишлоқ жойлари энг оддий медицина ёрдамидан ҳам маҳрум эди. Ҳозир эса миллионлаб деҳқонлар илк бор врачларга мурожаат қилиш имконига эга бўлишди.

Тўртинчи беш йилликда шифохоналар қурилишига катта маблағ ажратилди. Айрим жойларда кўчма медицина пунктлари ташкил этилмоқда. Медицина ходимлари тайёрлаш ишлари анча яхшиланди. Ҳиндистоннинг 95 медицина билим юртида 12 минг студент таълим олмоқда.

СССР ҲАҚИДА КИТОБЛАР

МАДОРАС. Сўнгги йиллар ичида Ҳиндистонда СССР тўғрисида кўплаб китоблар чиқарилди. Уларнинг муаллифлари олий мактабларнинг ўқитувчилари, олимлар, сиёсий ва жамоат арбобларидир.

Бангалорлик доктор Рангаражу ўз китобини «Совет кундалиги» деб атади. Бу китобда СССРнинг медицина фанини ривожлантиришда эришган ютуқлари юксак баҳоланади. Мадорас шаҳрининг мэри К. Ганесан Тамилнару штатининг пойтахти билан қардошлашган қаҳрамон шаҳар Волгоград ҳақида ҳаяжонли ҳикоя ёзди.

Таниқли шоир, Жавоҳарлал Неру мукофотининг лауреати Басаваржа Каттимани яқинда Совет Иттифоқи бўйлаб саёҳат ҳақида қизиқарли китоб ёзди. Ўз китобида у шундай ёзади: «У ерда ишсизлик деган нарса бутунлай йўқ, ҳар бир киши бепул олий маълумот олиши мумкин, эркаклар билан аёллар ўртасида ҳеч қандай ижтимоий тафовут йўқ. Бу ерда иккинчи жаҳон урушида бир ёки икки кишисидан ажралмаган бирорта оилани топиш қийин. Совет кишиларининг урушни кўргани кўзлари йўқ, лекин уларга ҳужум қиладиган душманга зарба беришга ҳамиша шайдирлар».

ҲАММА БИЛЕТЛАР СОТИЛГАН

МАДОРАС. Шаҳардаги энг йирик кинотеатрлардан бири бўлган «Сафаир»га билет учун навбатда турмаслик ниятида сеанс бошланишидан анча олдин келдик. Дарҳақиқат касса ёнида ҳеч ким йўқ экан. Бироқ, кассир илтифот билан пулимни қайтариб берди-да, «Ҳамма билетлар сотилган» деган ёзувни кўрсатди.

Бир вақтлар Ҳиндистонда Совет киноларининг савдо прокати билан биргина Бомбайдаги «Совэкспортфильм» ваколатхонаси шуғулланар эди. Ҳозир эса Деҳли ва Мадорасда ҳам унинг бўлимлари очилди. Ҳиндистонда рус адабиётининг классиги Лев Толстой асарлари асосида экранлаштирилган фильмлар зўр шуҳрат қозонмоқда. Бу ерда «Уруш ва тинчлик» ёки «Анна Каренина»га билет топиш жуда қийин масала.

«Парад-алле», «Мингдан бир имконият», «Жавоҳир қўл» ва бошқа кино картиналарни миллионлаб томошабинлар севиб кўришмоқда. Ҳиндистон экранларида шу йилнинг охирларигача «Ҳалоскорлик», «Чайковский», «Саҳро қуёши» фильмлари намойиш этилади.

Ҳиндистонда совет кино санъатига қизиқиш жуда катта. Республиканинг кўпгина шаҳарларида совет киноси клублари очилмоқда. Мадорасда ана шундай клублардан бирининг очилишида Тамилнару штати ҳукуматининг министри К. Анбажаган гапириб: «...Совет фильмлари СССР халқларининг ҳамма соҳада эришган улкан ютуқларини тушунишда бизга яқиндан ёрдам бериши турган гап», деди.

(АПН мухбирлари).

РАССОМ ХАНДАСИ

— Официантка...
— Нимага бақирасан...

— Келинпошша, бозорга бориб келинг.
— Ўғлингизга айтинг, менинг вақтим йўқ.

Рассом К. ОТАЕВ.

Фаластин шаҳри — Ғазони 1967 йилнинг ёзида Исроил қўшинлари босиб олган эди. Босқинчилар шаҳарни вайронага айлантириб, уй-жойлар ўрнида култепалар ҳосил қилишди. Маъмурий бинолар ҳарбий казармаларга, касалхона эса турмага айлантирилди. Суратда: Исроил армиясининг ҳарбий патрули бозорга бораётган фаластинликларнинг ҳужжатини текширмоқда.

Камера Пресс-ТАСС фотоси.

МЕҲНАТ ВА КАПИТАЛ

◆ ПАРИЖ. Астурия шахтёрларининг забастовкаси бир ярим ойдан буён давом этмоқда. Улар ўз ҳуқуқларини ҳимоя қилиб чиқмоқдалар. Ҳукумат шахталарни ёпиб қўйиш билан таҳдид қилишига ва шахтёрларнинг посёлкаларини доимо патруллик қилаётган полиция иғвогарликларига қарамай, 15 минг кончи таслим бўлиш ниятида эмас. Шахтёрларнинг курашини Испания аҳолиси қўллаб-қувватламоқда.

◆ ТОКИО. Ҳукумат парламент биноси олдида ўтказилиши лозим бўлган намойишни тақиқлади. Япония касаба союзлари Окинава меҳнаткашларининг умумий забастовкасини қўллаб-қувватлаш юзасидан шу намойишни ўтказишни мўлжаллаб қўйган эди. Окинавадаги забастовка 10 ноябрда бошланди. Забастовканинг юз минг кишига яқин қатнашчиси Окинава тўғрисидаги Япония — Америка битимининг бекор этилишини талаб қилмоқда.

◆ ЛА-ПАС. Боливия ўқитувчилари бу ерда норозилик намойишини ўтказдилар. Улар маъмурлардан ушлаб қолинган иш ҳақини дарҳол тўлашни талаб қилмоқдалар. Боливия пойтахтининг марказий кўчаларидан бирини қамал қилган намойишчиларни полиция кўздан ёш оқизадиган гранаталар ишлатиб, тарқатиб юборди.

◆ РИМ. Италия металлургларининг касаба союз федерациялари Испаниядаги «Сеат» автомобиль заводи ишчиларининг кураши билан бирдам эканликларини изҳор қилдилар. Улар ана шу заводларнинг ишчиларини таъқиб қилишга қарши норозилик билдирдилар. (ТАСС).

ҲАР ТЎҒРИДА

Ортиқча камтарлик

АҚШнинг собиқ президенти Трумэн 87 ёшга тўлиши муносабати билан олий ҳарбий мукофот — «Конгресснинг фахрий медали» билан тақдирланган эди. Бироқ Трумэн бу медаль билан «жангларда шахсан қатнашиб, жасорат кўрсатган»ларгина мукофотланади, деб уни олмади. Собиқ президентнинг бу камтарлиги журналистларнинг кинояли таънасига учради. Улар шахсан Трумэннинг буйруғи билан Хиросима ва Нагасакига атом бомбаси ташланганини, 1950 йили Кореяга қарши урушни ўзи бошлаб берганини ва бошқаларни эслатишди.

Янгича футбол

Латин Америкасида янгича футбол ўйини одат тусига кириб бормоқда. Ҳар бир таймнинг дастлабки 20 минути одатдагича ўтади, сўнг майдонга ғазабланган буқани қўйиб юборишади. Табиийки, ўйин суръати бирдан ошади. Аммо буқа «фаҳмсизлик» қилиб судьяни қувиб кетмасин учун барча ўйинчиларга ёки қуръага кўра командалардан бирининг аъзоларига қизил футболка кийдиришади. «Қизил» ўйинчилар ўксишмасин дея уларнинг урган бир тўпи иккитага ҳисобланади.

Бойишнинг йўли

Бир вақтлар қайлиқларни олиб қочиш расми бор эди. Эндиликда дипломатларни ўғирлаш одат бўлиб қолди. Уларни гангстерлар ўғирлаб катта пул эвазига қайтариб бериш учун яшириб қўйишади. Яқинда Венесуэлада Доминикана республикасининг бош консули Тельма хоним Фриас Родригес ғойиб бўлиб қолди. Аввалига уни қайлиқ сифатида ўғирлаб кетишган бўлса керак, деб ўйлашди. Лекин ўғрилар уни миллион доллар эвазигагина қайтариб беришларини айтишгач, Венесуэла маъмурлари бунчалик қиммат баҳоланаётган консулни излашга тушдилар. Тельма хоним тезда топилди. Бироқ ўғриларни топиб бўлмади. Венесуэла полициясининг бошлиғи уларни топиш амримаҳоллигига ишончи комил. Чунки Тельма хоним бойиш мақсадида ўзини ўзи ўғирлаган экан.

Хавфли ўхшашлик

Табиатнинг қўпол ҳазили инглиз Рой Биссетга жуда қимматга тушди. У Англиянинг машҳур қўшиқчиси Том Жонсга бир олманинг иккинчи палласидай ўхшаш. Шунинг учун ҳам қўшиқчининг шуҳратига ноилож шерик бўлаётир. Биргина ҳафта ичида Том Жонснинг мухлислари Биссетнинг икки костюмини, уч кўйлаги ва бир неча бўйин боғини эсдалик дея майда-майда қилиб бўлиб олишди. Унга ҳатто бўйнига осиб олган «мен қўшиқчи Том Жонс эмасман» деган ёзуви ҳам фойда бермаяпти. Фақат пластик операциягина мени бу ташвишдан қутқазиши мумкин демоқда, Рой Биссет.

Редактор ўринбосари
Х. ЕДГОРОВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ТЕЛЕВИДЕНИЕ БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

9.30 — ТОШКЕНТ. 9.35 — Болалар учун концерт. 10.05 — Мультфильм. 10.20 — Янгра, барабан. 10.55 — МОСКВА. 16.55 — ТОШКЕНТ. 17.00 — Ахборот. 17.20 — **Галина Ненашева куйлайди. Узбек тилида:** 18.10 — Шифокорлар маскани. 19.20 — Ахборот. 19.40 — **Жиноят ва жазо** (бадиий фильмнинг 2-серияси). 21.25 — «Узбекистон чорвадори». 21.55 — Совет артистлари ижросида шарқ қуйлари. 23.15 — МОСКВА.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

9.30 — ТОШКЕНТ. Уқув кўрсатувлари. 14.55 — МОСКВА. 15.25 — Музикали киоска. 15.55 — Киновикторина. 17.40 — Совет Армияси ва Флоти жангчилари учун кўрсатув. 18.10 — **Мен сизни севардим** (бадиий фильм). 19.40 — Халқаро панорама. 20.10 — Киносаёҳатчилар клуби. 21.00 — Хоккей: «СПАРТАК» — «ХИМИК».

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

16.10 — ФРУНЗЕ. 17.10 — Концерт. 18.00 — **Инсон тақдири** (бадиий фильм). 19.45 — Концерт. 20.25 — Уш кўрсатади. 21.00 — МОСКВА.

15 НОЯБРЬ, ДУШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

17.55 — ТОШКЕНТ. 18.00 — Мультфильм. 18.10 — «Ахборот». 18.25 — Совет Армияси жангчилари учун кўрсатув. **Узбек тилида:** 19.25 — «Ахборот». 19.45 — Оламда нима гап? 20.15 — Қизил альпинистлар (телефильмнинг 12-13 сериялари). 21.05 — Миллионлар ленинча университети. 21.20 — **Инковлон** (бадиий фильм). 22.00 — МОСКВА. 22.30 — ТОШКЕНТ.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

17.30 — ТОШКЕНТ. 17.35 — Уқувчилар учун кўрсатув. 18.30 — «Расм ёнидаги суҳбат». 19.00 — Концерт. 20.00 — «Фан бошқаруви». 20.30 — Ҳужжатли фильм. 20.45 — Телеспектакль. 22.30 — «Экран усталари». 23.45 — Эстрада концерти. 00.30 — МОСКВА.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

18.00 — ДУШАНБА КУРСАТАДИ.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 14/XIда **Этик кийган мушук** (кундузи). **Севги тумори** (кечқурун).

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 14/XIда **Афсона яратган қиз** (кундузи), **Имон** (кечқурун).

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 14/XI да **Ҳалима**, 15/XI да **Мавлоно Муқимий**.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **РСФСР халқ артисти И. РУБАН** раҳбарлигидаги ўргатилган ёввойи ҳайвонлар иштирокида **МОСКВА ДАВЛАТ ЦИРКИ АРТИСТЛАРИНИНГ ХАЙРЛАШУВ ГАСТРОЛЛАРИ** (кеч соат 7 яримда; шанба кунлари кундуз соат 3 ва кеч 7 яримда; якшанба кунлари кундуз соат 12, 3 ва кеч 7 яримда).

КИНО

Қобулдаги миссия (2 серия) — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ», «МОСКВА», «ЧАЙКА» (кундуз ва кечқурун), «СПУТНИК» (кундуз соат 12, 1, 4, 5 ва кеч 8 да).

Тасодифлар ёнма-ён — «ВОСТОК» (жуфт соатларда), НАВОИЙ НОМЛИ (кундуз ва кечқурун), «УЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» эрталаб соат 11, кундуз 3, кеч 7 ва 10 яримда), ҲАМЗА НОМЛИ (тоқ соатларда.

Офицерлар — «ДРУЖБА» (жуфт соатларда).

Орзу автомати — «КЎКЧА» (эрталаб соат 10, 11 ярим, кундуз 5 да).

Сен ёнимда бўлсанг — «ЎЗБЕКИСТОН», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (жуфт соатларда), «ДРУЖБА» (тоқ соатларда).

Огинский полонези — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз соат 1, 5 ва кеч 8.45 минутда), «СПУТНИК» (эрталаб соат 11, кундуз 3, кеч 7 ва 9 да).

Юлдузлар сўнмайди — САНЪАТ САРОЙИ (кундуз ва кечқурун).

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА

20 ноябрь кундуз соат 12 ва 4 да

«БАҲОР» КОНЦЕРТ ЗАЛИДА

21 ноябрь кундуз соат 12 да

ЎЗБЕКИСТОН САНЪАТ УСТАЛАРИ ВА ЁШ ИЖРОЧИЛАР ИШТИРОКИДА

КАТТА КОНЦЕРТ

ҚАТНАШАДИЛАР:

Узбекистон ССР халқ артисти
КОММУНА ИСМОИЛОВА.

Узбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар: ДИЛБАР АБДУЛЛАЕВА, ТУХТА РИСМЕТОВА, САЛОҲИДДИН ТУХТАСИНОВ;

Солистлар: Фотима БАРАТОВА, Комолиддин РАҲИМОВ, Хадича АЛИМАРДОНОВА, Ғуломжон ва Абдуллажон ҒАФУРОВЛАР, Анвар РУСТАМОВ, Сотиболди ЙУЛДОШЕВ, Утқир ХОЛМУҲАМЕДОВ.

Аския, юмор ва сатирачилар: Мадаминжон ЮСУПОВ, Ҳасан ЙУЛДОШЕВ, Неъматжон ТОШМАТОВ, Йўлдошхон НОСИРОВ.

ЎЗБЕК ХАЛҚ ЧОЛҒУ АСБОБЛАРИ

Музика раҳбари Салоҳиддин Тўхтасинов.

Программани — Ҳасан ЙУЛДОШЕВ ва Анвар РУСТАМОВлар олиб борадилар.

БИЛЕТЛАР Свердлов номли концерт зали кассасида кундуз соат 2 дан сотилади.

1972 ЙИЛ УЧУН ҚУЙИДАГИ МАРКАЗИЙ ПАРТИЯВИЙ-СИЁСИЙ ЖУРНАЛЛАРИГА

«АЗИЯ И АФРИКА СЕГОДНЯ»,
«ВЕК XX И МИР»,
«ВОПРОСЫ ИСТОРИИ КПСС»,
«ЖУРНАЛИСТ»,
«ЛАТИНСКАЯ АМЕРИКА»,
«НОВОЕ ВРЕМЯ»,
«РАБОЧИЙ КЛАСС И СОВРЕМЕННЫЙ МИР»,
«США — ПОЛИТИКА, ЭКОНОМИКА, ИДЕОЛОГИЯ» ва бошқалар.

«ВОЕННИЕ ЗНАНИЯ»,
«ЗЕМЛЯ И ВСЕЛЕННАЯ»,
«КВАНТ»,
«МОДЕЛИСТ-КОНСТРУКТОР»,
«НАУКА И РЕЛИГИЯ»,
«ПРИРОДА»,
«СЛОВО ЛЕКТОРА»,
«ЧЕЛОВЕК И ЗАКОН» ва бошқа

ИЛМИЙ ОММАБОП ЖУРНАЛЛАРГА

ОБУНА ДАВОМ ЭТМОҚДА

ЙИГИТ ВА ҚИЗЛАР

«АВРОРА»,
«БИБЛИОТЕКА «КОМСОМОЛЬСКОЙ ПРАВДЫ»,
«ВОЖАТИЙ»,
«КОМСОМОЛЬСКАЯ ЖИЗНЬ»,
«МОЛОДАЯ ГВАРДИЯ»,
«СЕЛЬСКАЯ МОЛОДЕЖЬ»,
«ЮНОСТЬ» ва бошқа журналлар.

СИЗЛАР УЧУН НАШР ҚИЛИНАДИ.

Узбекистон ССР Алоқа министрлигининг «Союзпечать» бошқармаси.

ОБУНАЧИЛАР ДИҚҚАТИГА

1972 ЙИЛ УЧУН ҚУЙИДАГИ РЕСПУБЛИКА, ОБЛАСТЬ, ШАҲАР ВА ЁШЛАР ГАЗЕТАЛАРИГА

ОБУНА ДАВОМ ЭТМОҚДА

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ»,
«ПРАВДА ВОСТОКА»,
«ҲАҚИҚАТИ УЗБЕКИСТОН»,
«ЛЕНИН БАЙРОҒИ»,
«УЗБЕКИСТОН МАДАНИЯТИ»,
«ЎҚИТУВЧИЛАР ГАЗЕТАСИ»,
«ЁШ ЛЕНИНЧИ»,
«КОМСОМОЛЕЦ УЗБЕКИСТАНА»,
«ЛЕНИН УЧҚУНИ»,
«ПИОНЕР ВОСТОКА»,
«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ»,
«ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА»,
«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ»,
«ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ»,
ҲАФТАЛИК РАДИО-ТЕЛЕВИДЕНИЕ ПРОГРАММАЛАРИ «ТОШКЕНТДАН ГАПИРАМИЗ», «ГОВОРИТ ТАШКЕНТ».

ОБУНА «Союзпечать» агентликларида, бўлимларида, ишхона ва ўқиш жойидаги жамоатчи матбуот тарқатувчилар орқали қабул қилинади.

Узбекистон КП Марказий Комитетининг нашриёти.

СПОРТ ИШҚИБОЗЛАРИ!

«КРИЛЬЯ РОДИНИ»,
«СПОРТИВНИЕ ИГРИ»,
«ТУРИСТ»,
«ФИЗКУЛЬТУРА И СПОРТ»,
«ШАХМАТИ В СССР»,
«СПОРТИВНАЯ ЖИЗНЬ РОССИИ»

ЖУРНАЛЛАРИ

СИЗЛАР УЧУН НАШР ҚИЛИНАДИ

Узбекистон ССР Алоқа министрлигининг «Союзпечать» бошқармаси.

СОВЕТ УЗБЕКИСТОНИ

Орган Центрального Комитета Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР

Бизнинг адрес ва телефонлар: ТОШКЕНТ «ПРАВДА ВОСТОКА» кўчаси №26. Редактор — 336545. Редактор ўринбосарлари — 337814, 330663. Масъул секретарь — 334455. Масъул секретарь ўринбосарлари — 337283. Партия турмуши — 333469, 337221. Марксизм-ленинизм назариясини пропаганда қилиш — 331455. Халқаро ҳаёт — 337221. Саноат, капитал қурилиш ва транспорт — 334780. Совет қурилиши — 333258. Қишлоқ хўжалиги — 337604. Адабиёт ва санъат — 332036, 331216. Фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 334451. Маҳаллий ахборот ва спорт — 331424. Оммавий ишлар ва хатлар — 332143, 333553. Иллюстрация — 334524. Стенографистка — 337343. Корректура — 337162. Эълонлар — 338142. Коммутатор — 330249, 330250, 330251, 330252, 330253, 330254, 330255, 330256, 330257, 330258. ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ. Андижон — 48—85. Бухоро — 3—31—42. Қарши — 38—42. Нукус — 42—62. Самарқанд — 31—972. Термиз 54—01. Урганч — 34—55. Фарғона — 4-29-44. Гулистон — 22-09.

А. — 265. Узбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС — 64697. Р. 01875.